

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про платіжні послуги

Цей Закон визначає поняття та загальний порядок здійснення платіжних операцій в Україні (в тому числі платіжних операцій, які ініціюються або завершуються в Україні), встановлює виключний перелік платіжних послуг, порядок їх надання, умови авторизації та перелік категорій постачальників платіжних послуг, визначає загальні засади функціонування платіжних систем в Україні, загальні засади випуску та використання електронних грошей та цифрових грошей в Україні, встановлює права, обов'язки та відповідальність учасників платіжного ринку України, визначає загальний порядок здійснення нагляду за постачальниками платіжних послуг, порядок здійснення оверсайта за платіжною інфраструктурою та платіжними інструментами.

РОЗДІЛ І

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів

1.1. У цьому Законі наведені нижче терміни та поняття вживаються в такому значенні:

1.1) авторизація – надання у встановленому цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України порядку права на здійснення діяльності з надання платіжних послуг, обмежених платіжних послуг;

1.2) автентифікація – процедура, яка дозволяє постачальнику платіжних послуг перевірити особу користувача платіжних послуг та/або обґрунтованість використання ним конкретного платіжного інструменту, в тому числі використання персоналізованих облікових даних користувача платіжних послуг.

Посилена автентифікація – процедура автентифікації, яка передбачає використання двох чи більше елементів, що відносяться до категорій:

знань (щось, що знає тільки користувач);

володінь (щось, що має тільки користувач);

притаманність (щось, чим є тільки користувач);

1.3) дата валютування - зазначена платником у платіжній інструкції дата, починаючи з якої кошти, що становлять суму платіжної операції, переходять у власність отримувача.

Порядок застосування дати валютування для постачальників платіжних послуг визначається Національним банком України.

Порядок застосування дати валютування в платіжній системі визначається правилами платіжної системи відповідно до вимог цього Закону;

1.4) вразливі платіжні дані – дані (їх сукупність), включаючи персоналізовані облікові дані, за допомогою яких можуть вчинятися шахрайські дії.

Ім'я власника рахунку та номер рахунку не є вразливими платіжними даними;

1.5) дебетовий переказ – платіжна операція з переказу коштів з рахунку платника на рахунок отримувача на підставі / відповідно до наданої отримувачем платіжної інструкції, за умови отримання згоди платника на виконання платіжної операції, наданої ним отримувачу, постачальнику платіжних послуг отримувача або постачальнику платіжних послуг платника;

1.6) держатель платіжного інструменту – фізична особа, яка на законних підставах використовує платіжний інструмент для ініціювання платіжної операції з відповідного рахунку для виконання платіжних операцій або здійснює інші операції із застосуванням зазначеного платіжного інструменту;

1.7) дистанційна платіжна операція – платіжна операція, яка ініційована в мережі Інтернет або за допомогою засобу дистанційної комунікації;

1.8) договір щодо надання платіжних послуг (далі - договір) – договір, що укладається між постачальником платіжних послуг та користувачем відповідно до вимог законодавства для врегулювання відносин сторін, що стосуються надання платіжної послуги, в тому числі який визначає порядок здійснення платіжних операцій на разовій або постійній основі та/або умови відкриття та обслуговування рахунку для виконання платіжних операцій;

1.9) еквайрингова установа (далі - еквайр) – постачальник платіжних послуг, який надає послугу еквайрингу платіжних операцій та має ліцензію на надання такої послуги;

1.10) еквайринг платіжних операцій (далі – еквайринг) -платіжна послуга, що надається постачальником платіжних послуг на договірних засадах із отримувачем, яка полягає у прийнятті платіжних інструментів та/або обробці платіжних операцій, наслідком чого є переказ коштів отримувачу;

1.11) електронні гроші – одиниці вартості, які зберігаються в електронному вигляді на електронних гаманцях, випущені емітентом цих електронних грошей для цілей виконання платіжних операцій (в тому числі із використанням напередоплачених платіжних карток багатоцільового використання), приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж їх емітент та є грошовим зобов'язанням такого емітента електронних грошей;

1.12) електронний гаманець – обліковий запис емітента/оператора послуг платіжної інфраструктури/ комерційного агента /торговця / користувача, що згенерований/створений в процесинговій системі / програмному забезпеченні емітента/оператора послуг платіжної інфраструктури для обліку, зберігання та виконання операцій з електронними грошима;

1.13) електронний платіжний засіб – платіжний інструмент, що містить в електронній формі дані, необхідні для ініціювання платіжної операції та/або для здійснення інших операцій, визначених договором з емітентом;

1.14) емітент електронних грошей – юридична особа, яка надає платіжну послугу з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима, в тому числі відкриття та обслуговування електронних гаманців, та має право на надання такої платіжної послуги відповідно до цього Закону;

1.15) емісія платіжних інструментів – платіжна послуга, що надається постачальником платіжних послуг на договірних засадах із платником, яка полягає у забезпеченні / наданні платнику платіжного інструмента для ініціювання та обробки платіжних операцій;

1.16) емітент платіжних інструментів (далі - емітент) – постачальник платіжних послуг, який надає послугу емісії платіжних інструментів та має право на надання такої послуги;

1.17) засіб дистанційної комунікації – засіб комунікації, який може використовуватись для укладення договору щодо надання платіжних послуг (та/або ініціювання платіжних операцій) без одночасної фізичної присутності постачальника платіжних послуг та користувача;

1.18) ініціатор - особа, яка на законних підставах ініціює платіжну операцію шляхом формування та/або подання відповідної платіжної інструкції, в тому числі із застосуванням платіжного інструменту.

До ініціаторів належать платник, отримувач, стягувач (обтяжувач);

1.19) керівники постачальника платіжних послуг (крім банку) - керівник підприємства, установи, одноосібний виконавчий орган або члени колегіального виконавчого органу юридичної особи та члени ради (наглядової ради, спостережної ради) юридичної особи;

1.20) кліринг – механізм, що включає збирання, сортування, реконсиляцію та проведення взаємозаліку зустрічних вимог учасників платіжної системи, а також обчислення за кожним з них сумарного сальдо за визначений період часу між загальними обсягами вимог та зобов'язань;

1.21) клірингова установа - юридична особа, що за результатами проведеного нею клірингу формує клірингові вимоги та надає пов'язані з цим інформаційні послуги;

1.22) комерційний агент (агент) – юридична особа, яка діє від імені, в інтересах, під контролем і за рахунок особи, яку вона представляє під час надання платіжних послуг на підставі відповідного договору;

1.23) користувач платіжних послуг (далі - користувач) – фізична особа або юридична особа, яка отримує або має намір отримати платіжну послугу в якості платника або отримувача (або обох одночасно) та/або є власником електронних грошей (цифрових грошей), а у випадку банку – клієнт банку;

1.24) кредитовий трансфер – платіжний інструмент, що використовується для ініціювання платіжної операції кредитового переказу;

1.25) кредитовий переказ – платіжна операція з переказу коштів з рахунку платника на рахунок отримувача на підставі / відповідно до наданої платником платіжної інструкції, за

умови отримання згоди платника на виконання платіжної операції, наданої до постачальника платіжних послуг платника;

1.26) ліцензія на надання платіжних послуг (далі - ліцензія) - ліцензія, що надається Національним банком України юридичній особі відповідно до цього Закону та засвідчує право такої юридичної особи на здійснення діяльності з надання всіх або окремих фінансових платіжних послуг;

1.27) маршрутизація - обмін даними при виконанні платіжних операцій між учасниками платіжної системи;

1.28) міжнародні стандарти оверсайта - документи, прийняті Комітетом з платіжних систем та ринкової інфраструктури Банку міжнародних розрахунків та Технічним комітетом Міжнародної організації комісій з цінних паперів, що визначають стандарти оверсайта для інфраструктури фінансового ринку;

1.29) негайно - найкоротший термін протягом операційного дня постачальника платіжних послуг, у який мають здійснюватися (відбуватися) відповідні дії для виконання платіжної операції, з моменту настання підстав для їх здійснення;

1.30) обмежені платіжні послуги – послуги, перелік яких визначений статтею 8 цього Закону;

1.31) обтяжувач – обтяжувач за обтяженням, предметом якого є майнові права на грошові кошти, що знаходяться на рахунку;

1.32) оверсайт платіжної інфраструктури - діяльність Національного банку України з метою забезпечення безперервного, надійного та ефективного функціонування платіжної інфраструктури, яка включає:

моніторинг платіжної інфраструктури;

оцінювання її на відповідність вимогам законодавства України та міжнародним стандартам оверсайта;

встановлення вимог та обмежень щодо діяльності платіжної інфраструктури;

у разі необхідності надання рекомендацій щодо удосконалення діяльності платіжної інфраструктури та застосування заходів впливу.

1.33) оператор платіжної системи – юридична особа, яка установлює правила платіжної системи, а також виконує інші функції щодо забезпечення функціонування платіжної системи та несе відповідальність за діяльність цієї платіжної системи;

1.34) оператор послуг платіжної інфраструктури – клірингова установа, процесингова установа та інші юридичні особи, які виконують операційні, інформаційні та інші технологічні функції, пов'язані із наданням платіжних послуг, без залучення коштів на свій рахунок. До функцій оператора послуг платіжної інфраструктури не відносяться надання послуги з ініціювання платіжної операції та послуги з надання інформації за рахунками;

1.35) операційний день – означає день, в який постачальник платіжних послуг платника або постачальник платіжних послуг отримувача, що залучені до виконання платіжної операції, здійснюють свою діяльність, необхідну для виконання платіжних операцій. Тривалість операційного дня встановлюється постачальником платіжних послуг самостійно та закріплюється в його внутрішніх документах;

1.36) операційний час - частина операційного дня постачальника платіжних послуг, протягом якої приймаються платіжні інструкції та інструкції на відкликання. Тривалість операційного часу встановлюється постачальником платіжних послуг самостійно та закріплюється в його внутрішніх документах;

1.37) отримувач – особа, на рахунок якої зараховується сума платіжної операції або яка отримує суму платіжної операції у готівковій формі.

Неналежний отримувач - особа, якій без законних підстав зарахована сума платіжної операції на її рахунок або видана їй у готівковій формі;

1.38) переказ готівки - платіжна операція з переказу наданих платником готівкових коштів на користь отримувача, що виконується постачальником платіжних послуг платника на підставі наданої платником платіжної інструкції без відкриття / використання рахунку на ім'я платника, та яка полягає у переказі відповідної суми коштів постачальнику платіжних послуг, який діє від імені отримувача та забезпечує доступність таких коштів для отримувача.

1.39) переказ коштів без відкриття рахунку - платіжна послуга, яка надається платнику з метою переказу готівкових коштів отримувачу (або надавачу платіжних послуг, який діє від імені отримувача) без відкриття платіжного рахунку платнику або отримувачу з метою видачі таких коштів;

1.40) персоналізовані облікові дані - унікальний набір даних, який дає змогу однозначно встановити особу користувача або його уповноваженого представника;

1.41) платіжна інструкція – розпорядження ініціатора постачальнику платіжних послуг щодо виконання платіжної операції;

1.42) платіжний інструмент– персоналізований засіб(би), пристрій(рої) та/або набір процедур, що відповідають вимогам законодавства та узгоджені між користувачем та постачальником платіжних послуг для надання платіжної інструкції;

1.43) платіжна інфраструктура – постачальники платіжних послуг, платіжні системи, оператори послуг платіжної інфраструктури та відносини між ними в процесі виконання платіжних операцій;

1.44) платіжна картка – електронний платіжний засіб у вигляді пластикової чи іншого виду картки;

1.45) платіжна операція– дія ініціатора, яка полягає у внесенні, переказі або знятті коштів;

помилкова платіжна операція - платіжна операція, внаслідок якої з вини постачальника платіжних послуг відбувається списання коштів з рахунку неналежного платника та/або зарахування на рахунок неналежного отримувача / видача йому коштів у готівковій формі;

неналежна платіжна операція - платіжна операція, внаслідок якої з вини особи, що не є ініціатором, відбувається списання коштів з рахунку неналежного платника та/або зарахування на рахунок неналежного отримувача чи видача йому коштів в готівковій формі;

неавторизована платіжна операція - платіжна операція, що виконана постачальником платіжних послуг платника на підставі наданої ініціатором платіжної інструкції без отримання згоди платника або після відкликання такої згоди;

електронна платіжна операція - платіжна операція, яка здійснюється із застосуванням засобів електронної взаємодії;

1.46) платіжна послуга – дія постачальника платіжних послуг щодо виконання платіжних операцій. Виключний перелік платіжних послуг визначається цим Законом;

1.47) платіжний застосунок – платіжний інструмент у вигляді програмного забезпечення, встановленого в технічному/мобільному пристрої, який дає змогу користувачу ініціювати платіжну операцію з рахунку платника (у тому числі за допомогою інших платіжних інструментів) та/або здійснити інші операції, передбачені договором з емітентом;

1.48) платіжний пристрій - технічний пристрій (банківський автомат, платіжний термінал, програмно-технічний комплекс самообслуговування, програмно-апаратне середовище мобільного телефону тощо), який дає змогу користувачу ініціювати платіжну операцію, а також виконати інші операції згідно з функціональними можливостями цього пристрою;

1.49) платіжний рахунок – рахунок, що відкривається небанківським постачальником платіжних послуг користувачу на договірній основі виключно для цілей виконання платіжних операцій відповідно до умов договору та вимог законодавства;

1.50) платіжний ринок - сукупність учасників платіжного ринку та правовідносин між ними щодо надання платіжних послуг;

1.51) платіжна система - система для виконання платіжних операцій із формальними та стандартизованими домовленостями та загальними правилами щодо процесинга, кліринга та/або виконання розрахунків;

1.52) платіжна установа – юридична особа (крім банку, іншої фінансової установи, що має право на надання платіжних послуг, оператора поштового зв'язку, органу державної влади або місцевого самоврядування), якій установленому порядку отримала право на надання всіх або окремих фінансових платіжних послуг(крім платіжної послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима);

мала платіжна установа – платіжна установа, діяльність якої передбачає надання платіжних послуг із дотриманням обмежень, визначених цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України;

іноземна платіжна установа – юридична особа-нерезидент, яка відповідно до законодавства країни, в який така юридична особа зареєстрована, має право надавати платіжні послуги;

1.53) платник – особа, на ім'я якої відкритий рахунок і яка надає платіжну інструкцію на здійснення платіжної операції з такого рахунку або згоду на виконання платіжної операції на підставі платіжної інструкції, наданої отримувачем, або, за відсутності рахунку, будь-яка особа, яка надає платіжну інструкцію разом із відповідною сумою готівкових коштів;

Неналежний платник – особа, з рахунку якої без законних підстав(помилково або неправомірно) списані кошти;

1.54) послуга з ініціювання платіжної операції – нефінансова платіжна послуга, яка полягає у ініціюванні платіжної інструкції постачальником послуги з ініціювання платіжної операції на запит платника з рахунку платника, відкритому в іншому постачальнику платіжних послуг;

1.55) послуга з надання відомостей з рахунків - нефінансова платіжна послуга, яка полягає в наданні в режимі реального часу консолідованої інформації щодо одного або більше рахунків, що відкриті на ім'я користувача у одному або більше постачальників платіжних послуг;

1.56) постачальник обмежених платіжних послуг – суб'єкт господарювання, який у встановленому цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України порядку отримала право на надання однієї або декількох обмежених платіжних послуг;

1.57) постачальник платіжних послуг – юридична особа, яка у встановленому цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України порядку отримала право на надання всіх або окремих платіжних послуг;

постачальник нефінансових платіжних послуг – постачальник платіжних послуг, який на законних підставах здійснює діяльність з надання всіх або окремих нефінансових платіжних послуг;

постачальник фінансових платіжних послуг – постачальник платіжних послуг, який на законних підставах здійснює діяльність з надання всіх або окремих фінансових платіжних послуг;

небанківський постачальник платіжних послуг – постачальник платіжних послуг, що не є банком. До небанківських постачальників платіжних послуг у розумінні цього Закону належать платіжні установи (в тому числі малі платіжні установи), установи електронних грошей, оператори поштового зв'язку, постачальники нефінансових платіжних послуг, філії іноземних платіжних установ, фінансові установи, що мають право на надання платіжних послуг.

1.58) постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунків – постачальник платіжних послуг, в якому відкритий рахунок платника для виконання платіжних операцій;

1.59) постачальник послуг з ініціювання платіжної операції – юридична особа, яка у встановленому цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України порядку отримала право на надання послуг з ініціювання платіжної операції;

1.60) постачальник послуг з надання відомостей з рахунків – юридична особа, яка у встановленому цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України порядку отримала право на надання послуги з надання відомостей з рахунків;

1.61) правила платіжної системи - документ (документи), що визначають умови участі, стандарти, інструкції, а також особливості взаємодії учасників платіжної системи, пов'язані з виконанням платіжних операцій у платіжній системі;

1.62) прямий дебіт – платіжний інструмент, що використовується для ініціювання платіжної операції дебетового переказу;

1.63) процесинг - діяльність, яка включає виконання за операціями з платіжними інструментами авторизації, моніторингу, збору, оброблення та зберігання інформації, а також надання обробленої інформації учасникам розрахунків і розрахунковому банку для проведення взаєморозрахунків у платіжній системі;

1.64) процесингова установа - юридична особа, яка здійснює процесинг;

1.65) Реєстр платіжної інфраструктури (далі - Реєстр) - електронний реєстр, що ведеться Національним банком України за допомогою відповідного комплексу організаційно-технічних засобів, в якому зазначаються відомості про суб'єктів платіжної інфраструктури та інших осіб, відомості про які підлягають включенню до нього відповідно до цього Закону;

1.66) реконсиляція - процедура контролю, яка полягає в ідентифікації та перевірці виконання кожної платіжної операції за допомогою щонайменше трьох визначених показників;

1.67) розрахунковий банк - уповноважений оператором відповідної платіжної системи банк, що відкриває рахунки учасникам платіжної системи та бере участь у проведенні взаєморозрахунків між ними;

1.68) списання примусове – списання коштів з рахунків платника, що здійснюється стягувачем без згоди платника на підставі встановлених законом виконавчих документів у випадках, передбачених законодавством;

1.69) стягувач - особа, яка може бути ініціатором платіжної операції списання примусового з рахунка платника для виконання платіжних операцій на підставі виконавчих документів, визначених законом;

Неналежний стягувач - особа, що не має визначених законом підстав на ініціювання платіжної операції з рахунка платника;

1.70) суб'єкти платіжних операцій - користувачі (платники, отримувачі), та відповідні постачальники платіжних послуг;

1.71) сума платіжної операції - кошти, відповідна сума яких внаслідок платіжної операції має бути зарахована на рахунок отримувача або видана йому у готівковій формі;

1.72) споживач – фізична особа, яка отримує або має намір отримати платіжну послугу для задоволення особистих потреб, не пов'язаних із підприємницькою, незалежною професійною діяльністю;

1.73) схема виконання платіжної операції (платіжна схема) – це єдиний набір правил, практик та/або процедур, що розроблені та використовуються для виконання платіжних операцій, в тому числі в платіжній системі.

Платіжна схема має визначати порядок ініціювання, виконання та завершення платіжних операцій, платіжні інструменти, які використовуються для виконання платіжних операцій, порядок їх емісії та еквайрингу тощо;

1.74) торговець - особа, яка відповідно до договору з відповідним постачальником платіжних послуг (еквайром або іншим) приймає до обслуговування платіжні інструменти з метою проведення оплати вартості товарів чи послуг, включаючи послуги з видачі коштів у готівковій формі;

1.75) учасники платіжного ринку – суб'єкти платіжних операцій (їх комерційні агенти), постачальники обмежених платіжних послуг, платіжні системи (оператори платіжних систем) та оператори послуг платіжної інфраструктури;

1.76) учасник платіжної системи - юридична особа, що на підставі договору щодо участі у платіжній системі надає послуги користувачам щодо виконання платіжних операцій за допомогою цієї системи та відповідно до законодавства має право надавати такі послуги:

прямий учасник платіжної системи – учасник платіжної системи, який надає послуги користувачам щодо виконання платіжних операцій на підставі договору, укладеного з оператором платіжної системи;

непрямий учасник платіжної системи – учасник платіжної системи, який надає послуги користувачам щодо виконання платіжних операцій на підставі договору, укладеного з прямим учасником платіжної системи, якому надано право на укладання таких договорів оператором платіжної системи;

Якщо положення цього Закону застосовуються одночасно до прямого та непрямого учасників платіжної системи, вони разом іменуються далі «учасник платіжної системи»;

1.77) унікальний ідентифікатор - комбінація цифр або знаків, що надається користувачу постачальником платіжних послуг, яка дозволяє однозначно ідентифікувати користувача та/або його рахунок для цілей здійснення платіжної операції;

1.78) установа електронних грошей – юридична особа, яка в установленому порядку отримала право на надання платіжної послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима;

1.79) фінансова установа, що має право на надання платіжних послуг (фінансова установа) – юридична особа, яка отримала ліцензію на здійснення діяльності з надання фінансових послуг, та основним видом діяльності якої є діяльність із надання фінансових послуг (крім фінансових платіжних послуг) та яка в установленому порядку отримала право на надання всіх або окремих фінансових платіжних послуг (крім платіжної послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима, а також платіжних послуг, пов'язаних з відкриттям та обслуговуванням платіжних рахунків, крім випадків, визначених цим Законом);

1.80) цифровий контент - означає товари чи послуги, які створюються і постачаються (надаються) у цифровому вигляді, та споживаються з використанням технічних (цифрових, електронних) пристроїв, і які не включають використання та споживання фізичних товарів чи послуг;

1.81) цифрові гроші Національного банку України (далі- цифрові гроші) – це цифрова форма грошової одиниці України, емітентом якої є Національний банк України (або інша особа за його дорученням) та яка є законним платіжним засобом.

Терміни "оператор телекомунікацій" та "абонент" вживаються у цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України "Про телекомунікації".

Терміни "оператор поштового зв'язку" вживається у цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України "Про поштовий зв'язок".

Інші терміни в цьому Законі вживаються у значенні, наведеному у відповідних законодавчих актах.

Стаття 2. Законодавство, що регулює діяльність на платіжному ринку

2.1. Загальні засади функціонування платіжного ринку, відносини у сфері надання платіжних послуг користувачам, регулюються Конституцією України, цим Законом, іншими актами законодавства України та прийнятими на їх основі нормативно-правовими актами Національного банку України.

2.2. Якщо інше не передбачено цим Законом або іншими законами України, відносини між учасниками платіжного ринку регулюються на підставі договорів, укладених між ними з урахуванням вимог законодавства України.

Стаття 3. Кошти в Україні

3.1. Кошти існують у готівковій формі (формі грошових знаків), у безготівковій формі (формі записів на рахунках).

3.2. Кошти для цілей цього Закону включають також електронні гроші та цифрові гроші, у випадках, передбачених цим Законом.

Електронні гроші та цифрові гроші існують лише у безготівковій формі.

3.3. Грошові знаки випускаються у формі банкнот і монет, що мають зазначену на них номінальну вартість.

3.4. Гривня як грошова одиниця України (гривня) є законним платіжним засобом в Україні, приймається усіма фізичними і юридичними особами без будь-яких обмежень на всій території України для проведення платіжних операцій та розрахунків.

3.5. Електронні гроші, номіновані в гривні, та цифрові гроші використовуються фізичними і юридичними особами на всій території України для проведення платіжних операцій та розрахунків виключно у випадках, передбачених законодавством.

Стаття 4. Форми та види розрахунків, що застосовуються при проведенні платіжних операцій

4.1. Для проведення платіжних операцій можуть використовуватися кошти у готівковій або безготівковій формі, а у випадках, передбачених законом - у формі електронних грошей або цифрових грошей.

4.2. Види безготівкових розрахунків визначаються законами та прийнятими на їх основі нормативно-правовими актами Національного банку України.

4.3. Особливості здійснення розрахунків за валютними операціями визначаються Законом України "Про валюту та валютні операції".

Розділ II ПЛАТІЖНІ ПОСЛУГИ

Стаття 5. Види платіжних послуг

5.1. Фінансовими платіжними послугами вважаються такі послуги:

1) послуги із зарахування готівкових коштів на рахунки користувачів, а також усі послуги, що стосуються відкриття, обслуговування та закриття рахунків (крім електронних гаманців);

2) послуги зі зняття готівкових коштів з рахунків користувачів, а також усі послуги, що стосуються відкриття, обслуговування та закриття рахунків (крім електронних гаманців);

3) послуги з виконання платіжних операцій з власними коштами користувача з рахунку / на рахунок користувача (крім платіжних операцій з електронними грошима), в тому числі:

а) виконання кредитового переказу;

б) виконання дебетового переказу;

в) виконання іншої платіжної операції, в тому числі з використанням платіжних інструментів;

4) послуги з виконання платіжних операцій з рахунку / на рахунок користувача (крім платіжних операцій з електронними грошима) за умови, що кошти для виконання платіжної операції надаються користувачу постачальником платіжних послуг на умовах кредиту, в тому числі:

- а) виконання кредитового переказу;
- б) виконання дебетового переказу;
- в) виконання іншої платіжної операції, в тому числі з використанням платіжних інструментів;
- 5) послуги з емісії платіжних інструментів та/або здійснення еквайрингу платіжних інструментів / обробки платіжних операцій;
- 6) послуги з виконання переказу коштів без відкриття рахунку;
- 7) послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима, в тому числі відкриття та обслуговування електронних гаманців.

5.2. Нефінансовими платіжними послугами вважаються такі послуги:

- 8) послуги з ініціювання платіжної операції;
- 9) послуги з надання відомостей з рахунків.

Стаття 6. Правила суміщення

6.1. Поєднання діяльності з надання фінансових платіжних послуг з будь-якими іншими видами діяльності забороняється, крім:

- 1) надання послуг, суміжних з платіжними послугами;
- 2) надання обмежених платіжних послуг;
- 3) надання інших фінансових послуг у випадках, передбачених законодавством;
- 4) інших випадків, передбачених законодавством або нормативно-правовими актами Національного банку України.

6.2. Обмеження, встановлені пунктом 6.1 цієї статті, не поширюється на банки, операторів поштового зв'язку, фінансові установи, Національний банк України, органи державної влади (місцевого самоврядування).

6.3. Банки, платіжні установи та установи електронних грошей мають виключне право та можуть здійснювати суміщення діяльності з надання фінансових платіжних послуг з діяльністю з надання нефінансових платіжних послуг.

6.4. Діяльність з надання нефінансових платіжних послуг може поєднуватися з будь-якими іншими видами діяльності (крім діяльності з надання фінансових послуг), якщо інше не передбачено законодавством.

6.5. Постачальникам платіжних послуг (крім банків та кредитних спілок) забороняється здійснювати діяльність із залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, крім випадків, визначених законодавством.

Стаття 7. Надання послуг, суміжних з платіжними послугами

7.1. Крім надання платіжних послуг, платіжні установи / установи електронних грошей/ філії іноземних платіжних установ мають право здійснювати діяльність, що є суміжною з наданням платіжних послуг:

- 1) послуги, передбачені підпунктами б) та 9) пункту 9.1 статті 9 цього Закону;
- 2) діяльність оператора платіжної системи, оператора послуг платіжної інфраструктури;
- 3) послуги з надання кредиту, за умови дотримання вимог, передбачених цим Законом;
- 4) інші послуги, визначені як суміжні з наданням платіжних послуг відповідно до законодавства або нормативно-правових актів Національного банку України.

Стаття 8. Обмежені платіжні послуги

8.1. Обмеженими платіжними послугами вважаються наступні послуги:

1) послуга, яка надається особами, що отримали ліцензію на надання послуг з інкасації, із зарахування інкасованих коштів на власний рахунок та подальшого їх перерахування суб'єктам господарювання на їх поточні рахунки за реквізитами та у строк, визначеними умовами договорів;

2) послуги, які стосуються окремих платіжних інструментів (емісія, виконання платіжних операцій із використанням таких платіжних інструментів тощо), які можуть використовуватись користувачем лише в обмежений спосіб, що відповідає хоча б одній з таких умов:

а) платіжні інструменти дозволяють їх держателю придбавати товари і послуги лише в емітента або в обмеженій мережі суб'єктів господарювання на підставі прямих договорів з емітентом;

б) з використанням таких платіжних інструментів можна придбати лише обмежений асортимент товарів або послуг.

3) послуги з виконання платіжних операцій, що надаються оператором телекомунікацій своєму ідентифікованому абоненту разом з телекомунікаційними послугами, які пов'язані із придбанням абонентом цифрового контенту та голосових послуг, оплати електронних квитків, сплати благодійних внесків / пожертвувань, переказу коштів іншому ідентифікованому абоненту в межах оператора телекомунікацій тощо, незалежно від пристрою, за допомогою якого здійснюється придбання та споживання таких послуг за виконання умов, що:

а) вартість таких послуг включена до рахунку абонента за телекомунікаційні послуги;

б) сума такої разової платіжної операції не перевищує 10 відсотків від розміру встановленої мінімальної заробітної плати, а загальна сума таких операцій за календарний місяць стосовно окремого абонента не перевищує 50 відсотків від розміру встановленої мінімальної заробітної плати.

8.2. Суб'єкти господарювання мають право надавати обмежені платіжні послуги відповідно до вимог і обмежень, передбачених цією статтею та нормативно-правових актів Національного банку України, лише за умови їх включення до Реєстру як постачальників обмежених платіжних послуг.

8.3. Національний банк України може запроваджувати додаткові вимоги та заходи контролю щодо надання обмежених платіжних послуг, зокрема:

1) додаткові критерії, які обумовлюють належність послуг до обмежених платіжних послуг;

2) порядок та умови включення постачальників обмежених платіжних послуг до Реєстру;

3) порядок, вимоги та строки надання постачальниками обмежених платіжних послуг Національному банку України звітності про виконані платіжні операції в рамках надання обмежених платіжних послуг.

8.4. У разі якщо надання постачальниками обмежених платіжних послуг таких послуг призводить до перевищення обмежень, встановлених цим Законом та/або нормативно-правовими актами Національного банку України щодо обмежених платіжних послуг, постачальники обмежених платіжних послуг зобов'язані негайно припинити надання будь-яких обмежених платіжних послуг та звернутися до Національного банку України за отриманням ліцензії на надання платіжних послуг в порядку, передбаченому цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

8.5. До діяльності з надання обмежених платіжних послуг не застосовуються вимоги цього Закону, за винятком положень цієї статті та інших положень цього Закону, в яких прямо зазначене інше.

Стаття 9. Виключення з застосування Закону

9.1. Положення цього Закону не застосовуються до:

1) платіжних операцій, що здійснюються в готівковій формі безпосередньо між платником та отримувачем без залучення будь-якого посередника;

2) платіжних операцій з видачі готівкових коштів з використанням платіжного інструменту, що здійснюються торговцями на запит держателя платіжного інструменту (в частині необхідності авторизації торговців на виконання такої платіжної операції);

3) платіжних операцій через комерційного представника або повіреного, який відповідно до договору уповноважений укладати договори купівлі-продажу товарів чи надання послуг від імені та за рахунок платника або отримувача, але не обох одночасно;

- 4) послуг з інкасації готівкових коштів, що надаються на підставі відповідної ліцензії Національного банку України;
- 5) платіжних операцій, що полягають у збиранні та доставці готівкових коштів в рамках публічного збору благодійних пожертв відповідно до Закону "Про благодійну діяльність та благодійні організації";
- 6) послуги, що стосуються здійснення торгівлі валютними цінностями та проведення інших валютних операцій згідно із законом України "Про валюту і валютні операції";
- 7) професійної діяльності на ринку цінних паперів;
- 8) платіжних операцій, які стосуються виплати доходів за цінними паперами, при погашенні боргових цінних паперів, у тому числі за тими цінними паперами, які розміщені та перебувають в обігу за межами України, чи при здійсненні емітентом інших корпоративних операцій відповідно до законодавства про депозитарну систему України;
- 9) послуг технічного характеру, які забезпечують надання платіжних послуг, в тому числі послуги з надання інформаційних та комунікаційних технологій, обслуговування платіжних пристроїв та іншого обладнання, що використовується для надання платіжних послуг, окрім надання нефінансових платіжних послуг та здійснення діяльності оператора послуг платіжної інфраструктури, за умови, що постачальник таких послуг не має доступу до коштів користувачів платіжних послуг;
- 10) платіжних операцій, що стосуються розрахунків за простими і переказними векселями, розрахунків за акредитивами, розрахунків за інкасо, платежів за гарантіями, розрахунків із застосуванням розрахункових чеків (в тому числі дорожніх чеків) та інших платіжних операцій, що здійснюються виключно банками відповідно до закону та банківських правил;
- 11) діяльності операторів телекомунікацій з перерахування коштів на цілі благодійної діяльності, зібраних публічним збором благодійних пожертв з використанням у межах здійснення благодійного телекомунікаційного повідомлення, та збору коштів на цілі благодійної діяльності на підставі договору, укладеного між оператором телекомунікацій та неприбутковою організацією, у тому числі благодійною організацією (крім політичних партій і кредитних спілок), або територіальною громадою;
- 12) діяльності незалежних операторів платіжних пристроїв, які надають користувачам послуги з видачі готівкових коштів з використанням електронних платіжних засобів за умови, що:
- а) оператор діє від імені одного або декількох емітентів електронних платіжних засобів;
 - б) оператор не має відносин з користувачем за договором щодо надання платіжних послуг;
 - в) оператор не є постачальником платіжних послуг та не надає інших платіжних послуг.

РОЗДІЛ III

ПОСТАЧАЛЬНИКИ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ

Глава 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 10. Право на надання платіжних послуг

10.1. До постачальників платіжних послуг за цим Законом належать наступні особи:

- 1) банки;
- 2) платіжні установи (в тому числі малі платіжні установи);
- 3) філії іноземних платіжних установ;
- 4) установи електронних грошей;
- 5) фінансові установи, що мають право на надання платіжних послуг;
- 6) оператори поштового зв'язку;
- 7) постачальники нефінансових платіжних послуг;
- 8) Національний банк України;
- 9) органи державної влади (місцевого самоврядування).

10.2. Надавати платіжні послуги мають право лише особи, зазначені у частині першій цієї статті.

10.3. Якщо інше не передбачено цим Законом або нормативно-правовими актами Національного банку України, здійснення діяльності з надання фінансових платіжних послуг дозволяється тільки після отримання ліцензії відповідно до цього Закону та за умови включення до Реєстру.

Порядок та умови отримання ліцензії встановлюється цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

10.4. Банки мають право надавати платіжні послуги без ліцензії, що видається відповідно до цього Закону, на підставі банківської ліцензії в порядку, передбаченому цим Законом, якщо інший порядок не передбачений законами України та нормативно-правовими актами Національного банку України, що регулюють діяльність банків.

Банки мають право надавати платіжні послуги (крім платіжних послуг з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима) без включення до Реєстру.

Банки мають право надавати платіжні послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима, в тому числі відкриття та обслуговування електронних гаманців, лише після включення їх до Реєстру як емітентів електронних грошей.

10.5. Платіжні установи (крім малих платіжних установ), оператори поштового зв'язку та установи електронних грошей, за умови отримання ліцензії відповідно до цього Закону та включення до Реєстру, мають право надавати всі або окремі платіжні послуги, вказані в ліцензії.

Малі платіжні установи мають право надавати всі або окремі платіжні послуги, крім платіжної послуги з емісії платіжних інструментів, а також платіжної послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима, без необхідності отримання ліцензії, за умови включення до Реєстру з дотриманням обмежень, визначених цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

10.6. Фінансові установи, які є кредитними спілками, на підставі ліцензії на здійснення діяльності з надання фінансових послуг мають право надавати всі або окремі фінансові платіжні послуги, за виключенням платіжної послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима.

Інші фінансові установи на підставі ліцензії на здійснення діяльності з надання фінансових послуг у випадках, визначених Законом України "Про фінансові послуги та діяльність з надання фінансових послуг", мають право надавати послугу переказу коштів без відкриття рахунків.

Обмеження щодо надання окремих фінансових платіжних послуг фінансовими установами встановлюються законами та нормативно-правовими актами Національного банку України.

Одночасно із включенням до ліцензії на здійснення діяльності з надання фінансових послуг інформації про право на надання всіх або окремих фінансових платіжних послуг, Національний банк України забезпечує внесення відомостей про цю фінансову установу до Реєстру.

10.7. Платіжна установа (крім малої платіжної установи), установа електронних грошей набувають статусу фінансової установи з моменту отримання ними ліцензії відповідно до цього Закону. Мала платіжна установа набуває статусу фінансової установи з моменту включення її до Реєстру.

Одночасно із включенням до Реєстру платіжної установи, установи електронних грошей, що отримала ліцензію на провадження діяльності з надання всіх або окремих платіжних послуг, Національний банк України забезпечує внесення відомостей про цю платіжну установу (в тому числі малу платіжну установу), установу електронних грошей до Державного реєстру фінансових установ.

10.8. Філія іноземної платіжної установи має право надавати всі або окремі платіжні послуги за умови акредитації в порядку, визначеному цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України. Філія іноземної платіжної установи здійснює свою діяльність з надання платіжних послуг відповідно до вимог, встановлених законами України та нормативно-правовими актами Національного банку України для платіжних установ (крім

малих платіжних установ), а у випадку надання філією іноземної платіжної установи платіжної послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима, відповідно до вимог, встановлених законами України та нормативно-правовими актами Національного банку України для установ електронних грошей.

10.9. Орган державної влади (місцевого самоврядування) має право надавати окремі платіжні послуги в межах своєї компетенції, передбаченої законодавством, без ліцензії, що видається відповідно до цього Закону, лише після включення його до Реєстру.

10.10. Національний банк України має право надавати платіжні послуги без ліцензії та без включення до Реєстру.

10.11. Діяльність з надання всіх або окремих нефінансових платіжних послуг здійснюється без ліцензії відповідно до цього Закону, після включення постачальника нефінансових платіжних послуг до Реєстру.

10.12. Юридична особа, яка має намір здійснювати діяльність з надання однієї або більше нефінансових платіжних послуг (та/або обмежених платіжних послуг), має відповідати вимогам, встановленим цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України, що застосовуються до постачальників нефінансових платіжних послуг (та/або постачальників обмежених платіжних послуг), та зобов'язана дотримуватися зазначених вимог протягом усього періоду провадження нею такої діяльності.

10.13. Особи, які здійснюють діяльність без ліцензії та/або включення до Реєстру, несуть відповідальність згідно із законом України.

10.14. Національний банк України має право вести перелік осіб, щодо яких наявна інформація про надання платіжних послуг (обмежених платіжних послуг) з порушенням вимог щодо отримання ліцензії та/або включення до Реєстру, який розміщується на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України.

Глава 2. АВТОРИЗАЦІЯ ПОСТАЧАЛЬНИКІВ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ, ПОСТАЧАЛЬНИКІВ ОБМЕЖЕНИХ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ

Стаття 11. Ліцензія на надання платіжних послуг

11.1. Національний банк України у межах компетенції у сфері регулювання платіжного ринку видає ліцензії на надання всіх або окремих фінансових платіжних послуг.

11.2. У ліцензії зазначається перелік фінансових платіжних послуг, які постачальник має право надавати на підставі ліцензії.

11.3. Ліцензія видається на необмежений строк.

11.4. Ліцензія не може передаватися третім особам.

11.5. Національний банк України приймає рішення про видачу ліцензії або про відмову у її видачі у строк не більше шістдесяти робочих днів з дня одержання Національним банком України заяви про видачу ліцензії та повного пакета документів, що додаються до заяви.

11.6. Порядок видачі, переоформлення, зупинення, поновлення, відкликання (анулювання) ліцензій на надання платіжних послуг встановлюється Національним банком України.

Стаття 12. Включення постачальників платіжних послуг до Реєстру

12.1. Якщо інше не передбачено цим Законом, постачальники платіжних послуг (у тому числі постачальники нефінансових платіжних послуг) та постачальники обмежених платіжних послуг мають право здійснювати діяльність в Україні з надання відповідних послуг виключно після включення їх до Реєстру в порядку, передбаченому цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

Включення до Реєстру здійснюється шляхом внесення відомостей про постачальників платіжних послуг (постачальників обмежених платіжних послуг), переліку платіжних послуг (обмежених платіжних послуг), які відповідний постачальник платіжних послуг має право надавати, та інших відомостей, які вносяться до Реєстру відповідно до цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України.

Порядок включення постачальників платіжних послуг (постачальників обмежених платіжних послуг) до Реєстру, вичерпний перелік та вимоги до змісту документів, що додаються до заяви про включення до Реєстру, а також порядок внесення до Реєстру відомостей про припинення здійснення постачальником платіжних послуг, постачальником обмежених платіжних послуг діяльності з надання відповідних послуг встановлюються нормативно-правовими актами Національного банку України.

12.2. У разі прийняття рішення про включення до Реєстру, Національний банк України вносить відповідні відомості до Реєстру не пізніше наступного робочого дня з дати прийняття рішення.

Повідомлення про прийняття рішення про включення до Реєстру (та відповідний витяг з Реєстру) або про відмову у включенні до Реєстру надсилається (видається) заявникові в письмовій (паперовій або електронній) формі протягом трьох робочих днів з дати прийняття відповідного рішення. У разі прийняття рішення про відмову у включенні до Реєстру, Національний банк України повідомляє заявника про причини відмови.

12.3. Якщо юридична особа (в тому числі постачальник платіжних послуг) має намір розпочати надання нової нефінансової платіжної послуги (обмеженої платіжної послуги), така особа звертається до Національного банку України в порядку, встановленому Національним банком України, із заявою про внесення відповідних відомостей до Реєстру.

Стаття 13. Особливості діяльності малих платіжних установ

13.1. Мала платіжна установа має право надавати фінансові платіжні послуги відповідно до цього Закону лише за умови дотримання обмежень щодо граничних обсягів здійснення платіжних операцій, визначених нормативно-правовими актами Національного банку України.

Національний банк України має право встановлювати у своїх нормативно-правових актах інші обмеження та умови щодо діяльності малих платіжних установ.

13.2. Мала платіжна установа зобов'язана отримати ліцензію відповідно до цього Закону протягом шести місяців з моменту перевищення обмежень, передбачених в пункті 13.1 статті 13 цього Закону.

13.3. Національний банк України має право зобов'язати малу платіжну устанovu отримати ліцензію відповідно до цього Закону у випадку виявлення факту створення (залучення) іншої малої платіжної установи або здійснення інших дій, спрямованих на уникнення перевищення обмежень, передбачених в пункті 13.1 статті 13 цього Закону.

13.4. Порядок та умови включення малих платіжних установ до Реєстру визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України.

Стаття 14. Порядок відкриття філій іноземних платіжних установ на території України

14.1. Іноземні платіжні установи мають право відкривати філії та здійснювати через них діяльність на території України.

14.2. Іноземна платіжна установа має право на відкриття філії в Україні за таких умов:

1) до держави, в якій зареєстровано іноземну платіжну устанovu, відсутні суттєві застереження з боку відповідних міжнародних органів щодо виконання нею міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму;

2) наявність письмового зобов'язання іноземної платіжної установи про безумовне виконання нею зобов'язань, які виникли у зв'язку з діяльністю її філії на території України;

3) інших умов, визначених нормативно-правовими актами Національного банку України.

14.3. Національний банк України здійснює акредитацію філій іноземних платіжних установ на території України в порядку та на умовах, визначених цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

14.4. Акредитація філії іноземної платіжної установи здійснюється шляхом видачі ліцензії відповідно до цього Закону та включення філії іноземної платіжної установи до Реєстру.

14.5. Діяльність філії іноземної платіжної установи повинна відповідати вимогам, встановленим цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України. Національний банк України здійснює регулювання діяльності та встановлює пруденційні нормативи для філій іноземних платіжних установ відповідно до вимог законодавства України.

14.6. Національний банк України має право ініціювати процедуру ліквідації філії іноземної платіжної установи у порядку, передбаченому законодавством України.

Глава 3. ВИМОГИ ДО ПОСТАЧАЛЬНИКІВ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ

Стаття 15. Вимоги щодо корпоративного управління

15.1. Корпоративне управління у платіжних установах, операторах поштового зв'язку, установах електронних грошей та постачальниках нефінансових платіжних послуг здійснюється відповідно до Закону України “Про фінансові послуги та діяльність з надання фінансових послуг”, законів з питань регулювання окремих видів діяльності з надання фінансових послуг, законів з питань діяльності господарських товариств та нормативно-правових актів Національного банку України.

Стаття 16. Вимоги до капіталу

16.1. Статутний (складений) капітал юридичної особи, яка має намір надавати платіжні послуги, на дату подання заяви про видачу ліцензії на надання платіжних послуг та/або заяви про включення до Реєстру має бути сформований та сплачений у повному обсязі.

16.2. Якщо інше не передбачено законом або нормативно-правовими актами Національного банку України, формування або збільшення статутного (складеного) капіталу юридичної особи, яка надає або має намір надавати платіжні послуги, відбувається виключно в грошовій формі.

16.3. Мінімальний розмір статутного капіталу юридичної особи, яка надає або має намір надавати платіжні послуги, не може бути в будь-який час меншим ніж:

1) 500000 (п'ятсот тисяч) гривень, у випадку якщо відповідний постачальник платіжних послуг надає лише послуги переказу коштів без відкриття рахунку;

2) 1000000 (один мільйон) гривень, у випадку якщо відповідний постачальник платіжних послуг надає послуги з ініціювання платіжної операції;

3) 3000000 (три мільйони) гривень, у випадку якщо постачальник платіжних послуг надає хоча б одну з фінансових платіжних послуг, передбачених підпунктами 1)-5) пункту 5.1 статті 5 цього Закону;

4) 9000000 (дев'ять мільйонів) гривень, у випадку якщо постачальник платіжних послуг надає платіжні послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима.

Вимоги щодо мінімального розміру статутного капіталу юридичної особи, яка має намір надавати платіжні послуги в якості малої платіжної установи, визначаються Національним банком України.

16.4. Юридична особа, яка має намір надавати платіжні послуги, зобов'язана на дату подання заяви про видачу ліцензії та/або про включення до Реєстру та протягом строку дії такої ліцензії та/або запису в Реєстрі підтримувати розмір власного капіталу у розмірі не меншому, ніж розмір статутного капіталу, що встановлений цим Законом.

16.5. З метою покриття негативних наслідків ризиків, які постачальники платіжних послуг беруть на себе в процесі надання платіжних послуг, Національний банк України має право встановлювати додаткові вимоги до мінімального розміру власного капіталу постачальників платіжних послуг, а також порядок розрахунку власного капіталу постачальників платіжних послуг.

16.6. Вимоги цієї статті не поширюються на постачальників платіжних послуг, що є банками або органами державної влади (місцевого самоврядування).

Вимоги до капіталу банків визначаються законами України та нормативно-правовими актами Національного банку України, що регулюють діяльність банків.

Стаття 17. Прийняття рішень при конфлікті інтересів

17.1. Керівники постачальника платіжних послуг (крім банку) не можуть брати участь у підготовці та прийнятті рішення щодо прийняття постачальником платіжних послуг будь-якого зобов'язання на їх користь, або будь-якого іншого рішення на користь юридичної особи, в якій вони, їх близькі родичі або пов'язані особи мають діловий інтерес.

17.2. Керівники постачальника платіжних послуг (крім банку) можуть укладати договори з цим постачальником платіжних послуг щодо надання таким особам відповідних платіжних послуг на умовах, що не відрізняються від звичайних.

17.3. Керівники постачальника платіжних послуг (крім банку) не можуть укладати договори щодо надання цьому постачальнику платіжних послуг будь-яких професійних послуг (робіт), якщо загальні збори учасників або інший уповноважений орган управління відповідно до установчих документів не нададуть попередньої згоди на укладення такого договору.

17.4. Участь керівників банку у прийнятті рішень за наявності у таких керівників конфлікту інтересів регулюється законами України та нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність банків.

Стаття 18. Облік і звітність

18.1. Постачальник платіжних послуг зобов'язаний вести облік своїх операцій та надавати звітність Національному банку України щодо здійснення діяльності з надання платіжних послуг відповідно до вимог, встановлених нормативно-правовими актами Національного банку України.

18.2. Постачальник платіжних послуг зобов'язаний відображати інформацію в розрізі кожної платіжної операції (у тому числі їх комерційних агентів) у відповідній системі обліку в той самий операційний день (у разі здійснення ініціювання платіжної операції протягом операційного часу) або не пізніше наступного операційного дня (у разі ініціювання платіжної операції після закінчення операційного часу).

Стаття 19. Вимоги до аудиту

19.1. Аудиторські перевірки постачальників платіжних послуг здійснюються відповідно до вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»:

19.2. Постачальники платіжних послуг зобов'язані проводити внутрішній аудит (контроль) своєї діяльності з надання платіжних послуг, що передбачає:

- 1) нагляд за поточною діяльністю;

2) контроль за дотриманням законів, нормативно-правових актів Національного банку України щодо регулювання ринків платіжних послуг та рішень власних органів управління;

3) перевірку результатів поточної діяльності щодо надання платіжних послуг;

4) аналіз інформації про діяльність постачальника платіжних послуг, професійної діяльності його працівників, випадки перевищення повноважень посадовими особами постачальника платіжних послуг;

5) виконання інших передбачених законами та нормативно-правовими актами Національного банку України функцій, пов'язаних з наглядом та контролем за діяльністю платіжної установи.

19.3. Внутрішній контроль може виконувати окрема посадова особа або незалежний структурний підрозділ, призначена (призначений) вищим органом управління або наглядовою радою постачальника платіжних послуг.

Стаття 20. Вимоги до забезпечення збереження коштів користувачів

20.1. Платіжні установи, оператори поштового зв'язку, установи електронних грошей, філії іноземних платіжних установ, фінансові установи, що мають право на надання платіжних послуг, зобов'язані забезпечувати належний захист та збереження коштів, що отримуються ними від користувачів / надходять (утримуються) на користь користувачів, в тому числі через комерційних агентів (далі - кошти користувачів), відповідно до вимог цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України.

20.2. Платіжні установи, оператори поштового зв'язку, установи електронних грошей, філії іноземних платіжних установ, фінансові установи, що мають право на надання платіжних послуг зобов'язані забезпечити відокремлення коштів користувачів від власних коштів або коштів інших осіб (крім користувачів), що можуть знаходитись у розпорядженні відповідно платіжної установи, оператора поштового зв'язку, установи електронних грошей, філії іноземної платіжної установи, фінансової установи, що має право на надання платіжних послуг.

Для обліку коштів користувачів, платіжні установи, оператори поштового зв'язку, установи електронних грошей, філії іноземних платіжних установ, фінансові установи, що мають право на надання платіжних послуг відкривають розрахункові рахунки в банках у порядку, визначеному Національним банком України.

20.3. Платіжні установи, оператори поштового зв'язку, установи електронних грошей, філії іноземних платіжних установ, фінансові установи, що мають право на надання платіжних послуг мають право забезпечувати збереження коштів користувачів на випадок неможливості виконання своїх фінансових зобов'язань шляхом страхування таких коштів від фінансових ризиків або забезпечувати такі кошти банківською гарантією на умовах, що дозволять користувачам платіжних послуг отримати від страхової компанії / банку-гаранта відшкодування у розмірі, еквівалентному сумі фінансових зобов'язань.

Страхова компанія / банк-гарант не повинні належати до однієї фінансової групи із постачальником платіжних послуг, який забезпечує збереження коштів користувачів у такий спосіб.

Національний банк України має право встановлювати окремі вимоги до страхових договорів (полісів) та страхових компаній, що здійснюють забезпечення захисту коштів користувачів шляхом їх страхування на випадок неможливості виконання постачальником платіжних послуг своїх фінансових зобов'язань перед користувачами.

Національний банк України має право встановлювати окремі вимоги до договорів банківської гарантії та банків, що здійснюють забезпечення захисту коштів користувачів шляхом надання банківської гарантії на випадок неможливості виконання постачальником платіжних послуг своїх фінансових зобов'язань перед користувачами.

20.4. На кошти користувачів, що отримуються (утримуються) постачальником платіжних послуг для виконання платіжних операцій, не може бути накладено арешт та/або звернене стягнення за зобов'язаннями постачальника платіжних послуг перед будь-яким кредитором, крім користувача, за умови, що відповідне зобов'язання постачальника платіжних послуг перед користувачем пов'язане із здійсненням функцій постачальника платіжних послуг.

20.5. На виплати за договорами страхування / банківської гарантії у відповідності до п. 23.3 статті 23 цього Закону не може бути звернене стягнення за зобов'язаннями постачальника платіжних послуг перед будь-яким кредитором, крім користувача, за умови, що відповідне зобов'язання постачальника платіжних послуг перед користувачем пов'язане із здійсненням функцій постачальника платіжних послуг.

20.6. У разі залучення комерційних агентів, платіжна установа, установа електронних грошей зобов'язані забезпечити надання платіжних послуг користувачам з використанням розрахункового рахунку постачальника платіжних послуг.

20.7. Постачальники нефінансових платіжних послуг зобов'язані здійснювати страхування власної відповідальності перед користувачами та постачальниками платіжних послуг з обслуговування рахунків у порядку, визначеному Національним банком України з урахуванням положень законодавства.

20.8. Національний банк України має право визначати інші способи забезпечення постачальниками платіжних послуг захисту та збереження коштів користувачів, та/або встановлювати порядок забезпечення збереження коштів для всіх / окремих способів і вимоги до суб'єктів таких операцій.

Стаття 21. Вимоги до розкриття інформації

21.1. З урахуванням особливостей, передбачених цією статтею, постачальники платіжних послуг зобов'язані розкривати:

1) фінансову та консолідовану фінансову звітність, яка складається та подається відповідно до законодавства;

2) звіт про корпоративне управління (для постачальників платіжних послуг, утворених у формі акціонерних товариств), що складається відповідно до вимог цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України, і подається Національному банку України, разом з річною звітністю;

3) звітні дані (інші, ніж фінансова та консолідована фінансова звітність), що складаються та подаються відповідно до вимог цього закону та нормативно-правових актів Національного банку України;

4) перелік усіх осіб (банків, страхових компаній тощо), послугами яких користується Постачальник платіжних послуг з метою забезпечення збереження коштів користувачів;

5) іншу інформацію, надання якої користувачу передбачено цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

21.2. Постачальники платіжних послуг, утворені у формі акціонерних товариств, зобов'язані додатково розкривати інформацію як емітенти цінних паперів відповідно до вимог законодавства про цінні папери.

21.3. Користувач має право доступу до інформації щодо діяльності постачальника платіжних послуг. Постачальники платіжних послуг зобов'язані на вимогу користувача в порядку, передбаченому Законом України "Про доступ до публічної інформації", надати таку інформацію:

1) відомості про фінансові показники діяльності постачальника платіжних послуг та його економічний стан, які підлягають обов'язковому оприлюдненню;

2) перелік керівників постачальника платіжних послуг та її відокремлених підрозділів;

3) перелік платіжних послуг, що надаються постачальником платіжних послуг;

4) ціну/тарифи платіжних послуг;

5) кількість акцій постачальника платіжних послуг, які знаходяться у власності членів її виконавчого органу, та/або перелік осіб, частки яких у статутному капіталі постачальника платіжних послуг перевищують п'ять відсотків;

6) іншу інформацію з питань надання платіжних послуг та інформацію, право на отримання якої закріплено в законах України.

21.4. Постачальники платіжних послуг зобов'язані також розкривати шляхом розміщення на безоплатній основі на власних веб-сайтах (веб-сторінках) в обсязі та порядку, встановлених Національним банком України, таку інформацію:

1) повне найменування, ідентифікаційний код, юридичну адресу та місце фактичного знаходження постачальника платіжних послуг, контактний номер телефону / інший спосіб зв'язку для оперативних звернень користувачів;

2) відомості про постачальника платіжних послуг з Реєстру (в тому числі перелік платіжних послуг, що надаються постачальником платіжних послуг);

3) відомості про власників істотної участі (у тому числі осіб, які здійснюють контроль за постачальником платіжних послуг);

- 4) відомості про склад наглядової ради та виконавчого органу постачальника платіжних послуг;
- 5) відомості про відокремлені підрозділи постачальника платіжних послуг;
- 6) відомості про ліцензії та дозволи, видані постачальнику платіжних послуг;
- 7) річну фінансову та консолідовану фінансову звітність;
- 8) відомості про порушення провадження у справі про банкрутство, застосування процедури санації постачальника платіжних послуг;
- 9) рішення про ліквідацію постачальника платіжних послуг;
- 10) відомості про всі знаки для товарів та послуг (торговельні марки, бренди, тощо), які використовує постачальник під час надання платіжних послуг;
- 11) іншу інформацію про постачальника платіжних послуг, що підлягає оприлюдненню відповідно до законодавства.

21.5. Постачальники платіжних послуг зобов'язані забезпечити актуальність та доступність інформації, розміщеної на власних веб-сайтах (веб-сторінках) відповідно до 21.4 цієї статті не менше ніж за останні три роки (крім інформації про ліквідацію).

21.6. Емітенти електронних грошей зобов'язані надавати інформацію щодо проведених операцій з електронними грошима за формою та у порядку, визначених у нормативно-правових актах Національного банку України, а також на вимогу Національного банку України за встановленою ним формою.

21.7. Банки зобов'язані розкривати інформацію, в тому числі банківську таємницю, в порядку та обсягах, передбачених законами України та нормативно-правовими актами Національного банку України, що регулюють діяльність банків.

21.8. Постачальники платіжних послуг, які є державними органами (органами місцевого самоврядування) зобов'язані розкривати інформацію в порядку та обсягах, передбачених відповідними законами та нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність таких державних органів (органів місцевого самоврядування), з урахуванням вимог, встановлених нормативно-правовими актами Національного банку України.

Стаття 22. Надання кредиту в рамках здійснення платіжних послуг

22.1. Платіжна установа, установа електронних грошей має право надавати кредити у зв'язку з наданням платіжних послуг, за умови дотримання усіх наступних умов:

- 1) платіжна установа, установа електронних грошей має право надавати платіжні послуги, передбачені підпунктами 4) та 5) пункту 5.1 статті 5 цього Закону;
- 2) надання кредиту здійснюється виключно у зв'язку зі здійсненням платіжної операції;

3) кредит надається на короткий строк, який не повинен перевищувати 12 місяців з дати надання кредитних коштів;

4) кредити не можуть надаватися за рахунок коштів, що отримані від користувачів для цілей здійснення платіжних операцій та/або в обмін на випущені електронні гроші;

5) розмір власного капіталу платіжної установи, установи електронних грошей відповідає вимогам Національного банку України, що застосовуються до постачальників платіжних послуг, які мають право надавати кредити.

22.2. Забороняється надання кредиту електронними грошима.

Стаття 23. Обов'язок щодо ідентифікації користувача

23.1. Постачальник платіжних послуг зобов'язаний ідентифікувати та верифікувати відповідно до вимог законодавства:

1) користувачів, що відкривають рахунки для виконання платіжних операцій;

2) користувачів, які здійснюють платіжні (фінансові) операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

3) користувачів (осіб) у разі виникнення підозри в тому, що їх платіжні операції (операція) можуть (може) бути пов'язані (пов'язана) з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

4) користувачів, які проводять платіжні операції без відкриття рахунку на суму, що дорівнює чи перевищує 30000 (тридцять тисяч) гривень, або на суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою ніж 400000 (чотириста тисяч) гривень, або на суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості;

5) користувачів, що здійснюють платіжні операції з готівкою без відкриття рахунку на суму, що дорівнює або перевищує 400000 (чотириста тисяч) гривень, або у сумі, еквівалентній зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах;

6) осіб, уповноважених діяти від імені зазначених користувачів (представника користувача);

7) користувачів (осіб), визначених нормативно-правовим актом Національного банку України з питань здійснення фінансового моніторингу.

23.2. Постачальник платіжних послуг зобов'язаний здійснювати ідентифікацію, верифікацію користувача (представника користувача) і вживати заходів відповідно до законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, до відкриття рахунку для виконання платіжних операцій чи здійснення фінансових операцій, зазначених у пункті 23.1 цієї статті.

23.3. Постачальник платіжних послуг має право витребувати, а користувач (представник користувача) зобов'язаний надати документи і відомості, необхідні для здійснення ідентифікації та/або верифікації (в тому числі встановлення ідентифікаційних даних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), аналізу та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та інші передбачені законодавством документи та відомості, які витребує банк з метою виконання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

23.4. У разі ненадання користувачем (представником користувача) документів, необхідних для здійснення ідентифікації та/або верифікації (в тому числі встановлення ідентифікаційних даних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), аналізу та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, постачальник платіжних послуг не має право відкривати користувачу рахунок та здійснювати платіжні операції.

23.5. Постачальник платіжних послуг має право відмовитися від встановлення (підтримання) договірних відносин (у тому числі шляхом розірвання договірних відносин) чи проведення платіжної операції у разі встановлення користувачу неприйнятно високого ризику за результатами оцінки чи переоцінки ризику.

23.6. Постачальник платіжних послуг має право витребувати інформацію, яка стосується ідентифікації користувача (в тому числі керівників користувача - юридичної особи, представника користувача), вивчення користувача, уточнення інформації про користувача, здійснення поглибленої перевірки користувача, в органів державної влади, державних реєстраторів, банків, інших юридичних осіб, а також здійснювати заходи щодо збору такої інформації з інших джерел.

23.7. Постачальник платіжних послуг має право витребувати в органів державної влади, державних реєстраторів, банків, інших юридичних осіб інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для аналізу відповідності платіжної операції змісту діяльності користувача та його фінансовому стану.

23.8. Органи державної влади, державні реєстратори, банки, інші юридичні особи зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту безоплатно надати постачальнику платіжних послуг таку інформацію.

Глава 4. ІНШІ ВИМОГИ

Стаття 24. Залучення агентів до надання платіжних послуг

24.1. Банк, платіжна установа, установа електронних грошей мають право залучати комерційних агентів для надання користувачам всіх або окремих платіжних послуг, право на надання яких ці установи отримали відповідно до ліцензії (реєстрації).

24.2. Одна особа має право одночасно бути комерційним агентом декількох постачальників платіжних послуг.

24.3. Банк, платіжна установа, установа електронних грошей, які мають намір надавати платіжні послуги із залученням комерційного агента, повинні повідомити про це Національний банк України у встановленому ним порядку.

Комерційний агент має право надавати платіжні послуги від імені банку, платіжної установи, установи електронних грошей виключно після внесення відомостей про такого агента до Реєстру.

24.4. Комерційні агенти не мають права передавати іншим особам свої повноваження щодо надання платіжних послуг.

24.5. Комерційні агенти зобов'язані ідентифікувати себе перед користувачами кожний раз при наданні платіжних послуг та інформувати користувачів щодо постачальників платіжних послуг, від імені яких вони діють.

24.6. Банк, платіжна установа, установа електронних грошей зобов'язані забезпечити розробку, впровадження та застосування механізмів внутрішнього контролю за діяльністю своїх комерційних агентів зокрема, з метою забезпечення дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

24.7. Банк, платіжна установа, установа електронних грошей зобов'язані надавати Національному банку України звітність щодо діяльності залучених комерційних агентів у встановленому Національним банком України порядку.

24.8. Постачальники платіжних послуг зобов'язані негайно повідомляти Національний банк України у визначеному ним порядку про будь-які зміни стосовно залучених ними комерційних агентів для надання платіжних послуг.

24.9. Національний банк України має право встановлювати обмеження щодо переліку платіжних послуг, які можуть надаватись банком, платіжною установою, установою електронних грошей із залученням комерційних агентів.

24.10. Національний банк України має право встановлювати обмеження до постачальників платіжних послуг щодо залучення комерційних агентів для надання платіжних послуг.

Стаття 25. Залучення третіх осіб до виконання окремих операційних функцій

25.1. Постачальники платіжних послуг мають право залучати третіх (юридичних) осіб на договірній основі для виконання окремих функцій, пов'язаних із власною операційною діяльністю (далі – операційні функції).

25.2. Постачальники платіжних послуг мають право одночасно залучати декількох осіб для виконання операційних функцій, за умови дотримання вимог, визначених цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

25.3. Одна особа має право одночасно надавати послуги щодо виконання операційних функцій декільком постачальникам платіжних послуг.

25.4. Операційна функція є важливою, якщо невиконання або неналежне виконання такої функції призводить до порушення постачальником платіжних послуг умов, на яких отримана ліцензія (реєстрація), та/або обов'язків / настання відповідальності постачальника платіжних послуг та/або до погіршення фінансової стабільності постачальника платіжних послуг та/або

шкодить / несе загрозу безпеці / безперервності надання платіжних послуг / конфіденційності інформації.

Постачальники платіжних послуг у разі залучення третіх осіб для виконання операційних функцій, що є важливими, зобов'язані забезпечити належний рівень внутрішнього контролю та можливість Національного банку України контролювати виконання постачальником платіжних послуг вимог, встановлених цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

25.5. Постачальник платіжних послуг, який має намір залучати третю особу для виконання операційних функцій, зобов'язаний забезпечити їх відповідність таким умовам:

- 1) виконання третьою особою певних функцій не призводить до делегування керівництвом постачальника платіжних послуг своєї відповідальності;
- 2) відносини та зобов'язання постачальника платіжних послуг щодо користувачів залишаються незмінними;
- 3) послуги, які надаються через третю особу користувачам, мають бути не гіршої якості, ніж якби вони надавалися самим постачальником платіжних послуг.

25.6. Національний банк України має право встановлювати обмеження до постачальників платіжних послуг щодо залучення третіх осіб для виконання операційних функцій, що є важливими.

25.7. Постачальник платіжних послуг, який має намір залучити третю особу для виконання операційної функції, що є важливою, зобов'язаний повідомити Національний банк України у встановленому ним порядку.

25.8. Постачальники платіжних послуг зобов'язані негайно повідомляти Національний банк України у визначеному ним порядку про будь-які зміни стосовно залучених ними третіх осіб для виконання операційних функцій, що є важливими.

Стаття 26. Вимоги до зберігання документів

26.1. Усі документи, що стосуються надання платіжних послуг (здійснення платіжних операцій), мають зберігатися постачальниками платіжних послуг та їх комерційними агентами не менше п'яти років з дня надання відповідної платіжної послуги (здійснення платіжної операції).

26.2. При зберіганні документів, що містять банківську таємницю або іншу інформацію з обмеженим доступом, постачальники платіжних послуг та їх комерційні агенти мають дотримуватись правил, встановлених законодавством для зберігання відповідної інформації.

Стаття 27. Порядок реорганізації та ліквідації постачальників платіжних послуг

27.1. Реорганізація та ліквідація постачальників платіжних послуг відбуваються з додержанням вимог відповідних законів України з урахуванням вимог, передбачених нормативно-правовими актами Національного банку України.

Стаття 28. Особливості банкрутства постачальників платіжних послуг

28.1. Особливості банкрутства постачальників платіжних послуг, які отримали ліцензію відповідно до цього Закону, визначаються Кодексом з процедур банкрутства.

Розділ IV УМОВИ НАДАННЯ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ

Глава 1. ДОГОВІР ЩОДО НАДАННЯ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ. НАДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПЛАТІЖНІ ПОСЛУГИ

Стаття 29. Договір щодо надання платіжних послуг

29.1. Надання платіжних послуг (в тому числі виконання окремих/разових платіжних операцій та/або відкриття та обслуговування рахунків) здійснюється на підставі договору, який укладається між постачальником платіжних послуг та користувачем відповідно до вимог законодавства, на узгоджених сторонами умовах.

29.2. Договір щодо надання платіжних послуг укладається у письмовій формі (паперовій або електронній). Договір щодо надання платіжних послуг може укладатися шляхом приєднання користувача до публічної пропозиції укладання договору, який розміщений у загальнодоступному для клієнта місці в постачальника платіжних послуг та на його офіційному сайті в мережі Інтернет.

29.3. Національний банк України має право встановлювати обов'язкові вимоги до договорів щодо надання платіжних послуг.

Стаття 30. Попередня загальна інформація за договором щодо надання платіжних послуг

30.1. Перед укладенням договору щодо надання платіжних послуг, постачальник платіжних послуг зобов'язаний надати користувачу на безоплатній основі інформацію про умови, що стосуються надання платіжної послуги відповідно до договору, в тому числі:

30.1.1. Інформацію про постачальника платіжних послуг:

1) найменування постачальника платіжних послуг, його юридичну адресу, фактичну адресу, де відбувається надання платіжних послуг (адресу філії постачальника платіжних послуг або комерційного агента), контактну інформацію, включаючи номер телефону, адресу електронної пошти або іншого способу для здійснення оперативного зв'язку із постачальником платіжних послуг (філією, комерційним агентом);

2) реєстраційний номер з Реєстру та іншу інформацію, яка дозволяє ідентифікувати постачальника платіжних послуг (комерційного агента) в Реєстрі;

3) контактну інформацію Національного банку України (адреса, номер телефону тощо), а також контактну інформацію органів з питань захисту прав споживачів.

30.1.2. Інформацію про платіжну послугу:

- 1) опис основних характеристик платіжної послуги та умови її надання;
- 2) умови надання додаткових / супровідних послуг;
- 3) форма та порядок надання / відкликання згоди платника на виконання платіжної операції;
- 4) порядок визначення акцепту платіжної інструкції постачальником платіжних послуг та моменту безвідкличності платіжної інструкції;
- 5) посилення на робочий та операційний час постачальника платіжних послуг, та на максимальний час виконання платіжних операцій;
- 6) посилення на ліміти (обмеження) використання платіжних інструментів, в тому числі витратні ліміти.

30.1.3. Інформацію про комісії, відсоткові ставки, валютно-обмінні курси:

- 1) перелік всіх тарифів, комісій та зборів, які має сплачувати користувач постачальнику платіжних послуг щодо обраної платіжної послуги;
- 2) інформацію про відсоткові ставки, які застосовуються щодо обраної користувачем платіжної послуги та метод їх обчислення;
- 3) інформацію про валютно-обмінні курси, які застосовуються щодо обраної користувачем платіжної послуги та метод їх визначення;
- 4) інформацію про штрафи, пені, які застосовуються щодо обраної користувачем платіжної послуги та метод їх обчислення.

30.1.4. Інформацію про спосіб комунікації:

- 1) засоби зв'язку для передачі інформації або сповіщення відповідно до договору, включаючи, де це доречно, технічні вимоги до обладнання / програмного забезпечення користувача;
- 2) обсяг, порядок і частота надання інформації відповідно до обраної користувачем платіжної послуги;

30.1.5. Інформацію про заходи безпеки та виправні / коригувальні заходи:

- 1) інформацію про зобов'язання користувача по відношенню до забезпечення безпеки платіжних інструментів та персоналізованих облікових даних;
- 2) інформацію про відповідальність постачальника платіжних послуг щодо невиконання/неналежного виконання платіжних операцій та процедуру проведення виправних / коригувальних заходів щодо таких операцій;

3) процедуру взаємодії між постачальником платіжних послуг та користувачем на випадок шахрайства / підозри шахрайства або загрози безпеці виконання платіжної операції;

4) процедуру взаємодії між постачальником платіжних послуг та користувачем у випадку здійснення неавторизованих, помилкових, неналежних платіжних операцій або звернення за відшкодуванням за проведеними платіжними операціями.

30.1.6. Інформація про термін дії договору, порядок внесення змін до договору, умови припинення договору.

30.1.7. Інформація про механізм захисту постачальником платіжних послуг прав користувача та порядок урегулювання спірних питань, що виникають у процесі надання платіжних послуг, порядок судового та альтернативного позасудового (за наявності) урегулювання спірних питань.

30.2. Інформація та умови щодо договору надаються постачальником платіжних послуг у спосіб, який забезпечує користувачу легкий доступ до такої інформації, у належному вигляді, викладені українською мовою простими та зрозумілими словами. Крім української мови, постачальник платіжних послуг за наявності технічної можливості може надати таку інформацію користувачу іншою мовою на вибір користувача.

Інформація може бути надана шляхом надання користувачу проекту договору або шляхом надання користувачу доступу до публічного (мережевого) ресурсу, де розміщений проект договору.

30.3. На запит користувача, інформація та умови щодо договору повинні бути надані постачальником платіжних послуг в паперовій формі або на іншому фізичному носії без стягнення з користувача додаткової плати.

30.4. У разі якщо надання платіжної послуги передбачає укладання договору за допомогою засобів дистанційної комунікації, та відсутня технічна можливість забезпечити надання користувачу попередньої загальної інформації, передбаченої цією статтею, постачальник платіжних послуг зобов'язаний забезпечити надання користувачу такої інформації негайно після укладання договору.

30.5. Обов'язок доведення, що постачальник платіжних послуг належним чином виконав свої зобов'язання з надання умов та інформації щодо договору, передбачені цією статтею, покладається на постачальника платіжних послуг.

Стаття 31. Надання інформації при здійсненні платіжних операцій

31.1. Перед ініціюванням платіжної операції, постачальник платіжних послуг платника зобов'язаний надати платнику на його запит наступну інформацію:

1) максимальний час виконання платіжної операції та час доступності коштів для отримувача;

2) комісії та інші збори, які платник має сплатити в процесі виконання платіжної операції (за можливості кожна комісія має зазначатися окремо) та загальну суму коштів, необхідних для виконання платіжної операції;

3) орієнтовний курс обміну, якщо при виконанні платіжної операції користувачу надаються послуги зі здійснення валюто-обмінних операцій;

4) іншу необхідну інформацію на розсуд постачальника платіжних послуг.

31.2. Після ініціювання платіжної інструкції, постачальник платіжних послуг зобов'язаний надати ініціатору наступну інформацію у спосіб, визначений договором:

1) дату і час отримання платіжної інструкції;

2) дату і час акцепту платіжної інструкції постачальником платіжних послуг платника, або;

3) інформацію про відмову постачальником платіжних послуг платника у прийнятті платіжної інструкції до виконання.

31.3. У разі якщо платіжна операція ініціюється через постачальника послуги з ініціювання платіжної операції, постачальник послуги з ініціювання платіжної операції негайно після ініціювання платіжної операції зобов'язаний надати платнику та, в залежності від випадку, отримувачу наступну інформацію:

1) підтвердження про успішне ініціювання платіжної інструкції постачальником платіжних послуг з обслуговування рахунку платника;

2) відомості (посилання), які дозволяють платнику та отримувачу ідентифікувати платіжну операцію, а у випадку отримувача – також ідентифікувати платника, та будь-які відомості, які супроводжують платіжну інструкцію;

3) суму платіжної операції;

4) суму усіх комісій постачальника послуг з ініціювання платіжної операції, які будуть стягнуті з користувача при здійсненні платіжної операції (за можливості сума кожної комісії зазначається окремо).

Постачальник послуги з ініціювання платіжної операції також повинен забезпечити надання відомостей (посилання) на платіжну операцію постачальнику платіжних послуг з обслуговування рахунку платника.

31.4. Після виконання платіжної операції, постачальник платіжних послуг платника зобов'язаний надати платнику наступну інформацію у спосіб, визначений договором:

1) відомості, які дозволяють платнику ідентифікувати виконану платіжну операцію та, за можливості, інформацію про отримувача;

2) суму платіжної операції у валюті рахунку платника та у валюті платіжної операції;

3) суму усіх комісій та зборів, які були утримані з платника за виконання платіжної операції (за можливості сума кожної комісії зазначається окремо);

4) якщо платнику надавались послуги зі здійснення валюто-обмінних операцій, застосовний курс обміну;

5) дата та час акцепту платіжної інструкції, дата валютування.

Зазначена інформація повинна надаватись платнику постачальником платіжних послуг платника за кожною проведеною платіжною операцією не рідше одного разу на календарний місяць на безоплатній основі.

31.5. Після виконання платіжної операції, постачальник платіжних послуг отримувача зобов'язаний надати отримувачу наступну інформацію у спосіб, визначений договором:

1) відомості, які дозволяють отримувачу ідентифікувати виконану платіжну операцію, інформацію про платника та інші відомості, які були передані разом із платіжною інструкцією;

2) суму платіжної операції у валюті рахунку отримувача та у валюті платіжної операції;

3) суму усіх комісій та зборів, які були утримані з отримувача за виконання платіжної операції (за можливості сума кожної комісії зазначається окремо);

4) якщо отримувачу надавались послуги зі здійснення валюто-обмінних операцій, застосовний курс обміну;

5) дата та час зарахування коштів на рахунок отримувача, дата валютування.

Зазначена інформація повинна надаватись отримувачу постачальником платіжних послуг отримувача за кожною проведеною платіжною операцією не рідше одного разу на календарний місяць на безоплатній основі.

31.6. Постачальник платіжних послуг та користувач можуть передбачити в договорі плату з користувача за надання інформації частіше, ніж передбачено цим Законом, або за надання додаткової інформації, що не передбачена цією Главою. Розмір такої плати має бути розумним та має враховувати фактичні витрати постачальника платіжних послуг на її обробку та надання.

Стаття 32. Інформування користувачів при здійсненні платіжних операцій з використанням платіжних інструментів

32.1. Користувач, відповідно до умов договору, зобов'язаний надати постачальнику платіжних послуг інформацію для здійснення зв'язку з ним, а Постачальник платіжних послуг зобов'язаний зберігати цю інформацію протягом дії договору.

32.2. Обов'язок постачальника платіжних послуг щодо повідомлення користувача про здійснені операції з використанням платіжного інструменту користувача є виконаним:

1) у разі інформування постачальником платіжних послуг користувача про кожну здійснену операцію відповідно до контактної інформації, наданої користувачем;

2) у разі відмови користувача від отримання повідомлень постачальника платіжних послуг про здійснені операції з використанням платіжного інструменту користувача, про що зазначено в договорі.

32.3. Постачальник платіжних послуг зобов'язаний розглядати заяви (повідомлення) користувача, що стосуються використання платіжного інструменту або нездійсненої, помилкової, неналежної, неавторизованої платіжної операції, ініційованої з його допомогою, надати користувачу можливість одержувати інформацію про хід розгляду заяви (повідомлення) і повідомляти в письмовій формі про результати розгляду заяви (повідомлення) у строк, установлений договором, але не більше строку, передбаченого законом для розгляду звернень (скарг) громадян.

32.4. Еквайр зобов'язаний ознайомити держателя електронного платіжного засобу з розміром власної комісійної винагороди за виконання платіжної операції безпосередньо перед ініціюванням такої операції. Держатель електронного платіжного засобу, після отримання інформації про комісійну винагороду, повинен мати змогу відмовитися від уже розпочатої платіжної операції.

32.5. Еквайр має право надавати інформацію держателю електронного платіжного засобу про розмір комісійної винагороди на екрані платіжного пристрою, друкувати на паперових документах за операціями з використанням електронних платіжних засобів, розміщувати в електронній або паперовій формі в місцях здійснення операцій або розрахунків з використанням електронного платіжного засобу.

Глава 2. ПЛАТІЖНІ ІНСТРУМЕНТИ

Стаття 33. Види платіжних інструментів

33.1. До платіжних інструментів належать:

- прямий дебіт;
- кредитовий трансфер;
- електронні платіжні засоби;
- платіжні застосунки;

33.2. Національний банк України має право визначати інші види платіжних інструментів.

Стаття 34. Порядок здійснення емісії платіжних інструментів

34.1. Національний банк України визначає перелік платіжних інструментів, щодо яких емітенти мають право здійснювати емісію.

34.2. Емітенти мають право здійснювати емісію визначених Національним банком України платіжних інструментів та їх надання своїм користувачам для ініціювання платіжних операцій з їх використанням.

34.3. Інші постачальники платіжних послуг, які відповідно до цього Закону отримали право на виконання платіжних операцій, мають право надавати своїм користувачам платіжні інструменти (крім платіжних інструментів, щодо яких здійснюється емісія) для ініціювання платіжних операцій з їх використанням.

34.4. Емісія / надання користувачу платіжного інструменту здійснюється постачальником платіжних послуг на підставі договору, укладеного між постачальником платіжних послуг та користувачем.

34.5. Порядок емісії платіжних інструментів для використання в платіжних системах визначається правилами відповідних платіжних систем з урахуванням вимог цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України.

34.6. Національний банк України має право визначати порядок проведення емісії платіжних інструментів та здійснення операцій із їх використанням, у тому числі обмеження щодо порядку емісії та здійснення операцій із їх використанням.

Стаття 35. Порядок використання платіжних інструментів

35.1. Порядок виконання операцій із використанням наданих користувачу платіжних інструментів, у тому числі обмеження щодо таких операцій, визначаються договором між постачальником платіжних послуг та користувачем, з урахуванням вимог цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України.

35.2. По відношенню до платіжного інструмента, постачальник платіжних послуг зобов'язаний:

1) забезпечити, щоб персоналізовані облікові дані користувача були недоступними жодним іншим сторонам, крім користувача;

2) не надавати користувачу платіжні інструменти без відповідного запиту користувача, окрім якщо платіжний інструмент надається користувачу на заміну раніше виданого платіжного інструменту;

3) нести ризики, пов'язані із наданням користувачу платіжного інструмента / персоналізованих облікових даних;

4) забезпечити можливість користувача в будь-який час (без стягнення плати з користувача) повідомити постачальника платіжних послуг про втрату платіжного інструмента та не допускати будь-якого використання платіжного інструмента після отримання такого повідомлення;

5) забезпечити можливість користувача в будь-який час повідомити постачальника платіжних послуг про необхідність розблокування або заміни (перевипуску) платіжного інструмента;

6) повідомляти користувача про здійснення операцій з використанням платіжного інструменту;

У разі невиконання постачальником платіжних послуг обов'язку з інформування користувача про здійснені операції з використанням платіжного інструменту ризик збитків від здійснення таких операцій несе постачальник платіжних послуг.

7) реєструвати та протягом строку, передбаченого законодавством для зберігання документів, зберігати інформацію, що підтверджує факт інформування постачальником платіжних послуг користувача та навпаки, та надавати користувачу підтвердження на його письмовий запит.

Під час реєстрації постачальником платіжних послуг повідомлення користувача щодо втрати платіжного інструмента (або компрометації персоналізованих облікових даних) постачальник платіжних послуг зобов'язаний відобразити дату та час повідомлення.

35.3. Користувач, якому наданий платіжний інструмент, зобов'язується:

1) зберігати та використовувати платіжний інструмент відповідно до вимог законодавства та умов договору, укладеного з постачальником платіжних послуг;

2) не допускати використання платіжного інструменту особами, які не мають на це права;

3) не повідомляти та іншим чином не розголошувати персоналізовані облікові дані;

4) негайно після того, як йому це стало відомо, повідомляти постачальника платіжних послуг або уповноважену ним особу про втрату платіжного інструменту.

Втратою платіжного інструменту є неможливість здійснення користувачем контролю над (володіння) платіжним інструментом, неправомірне заволодіння та/або використання платіжного інструменту чи його реквізитів або компонентів.

35.4. Постачальник платіжних послуг має право:

1) заблокувати платіжний інструмент користувача за наявності інформації щодо втрати (загрози втрати) платіжного інструменту, компрометації персоналізованих облікових даних або в інших випадках відповідно до умов договору та/або законодавства;

2) розблокувати платіжний інструмент, якщо втрата платіжного інструмента користувачем не підтвердилася або якщо загроза компрометації персоналізованих облікових даних користувача була усунута, або в інших випадках, передбачених договором або відповідно до законодавства;

3) призупинити або припинити право користувача на використання платіжного інструменту в разі порушення користувачем умов його використання, визначених договором

та/або законодавством. Призупинення або припинення права користувача використовувати платіжний інструмент не припиняє зобов'язань користувача й емітента, що виникли до часу призупинення або припинення зазначеного права.

35.5. Емітент та платник мають право узгодити у договорі певні ліміти виконання платіжних операцій, якщо платіжний інструмент використовується для цілей надання згоди платника на виконання платіжної операції.

35.6. Порядок використання платіжних інструментів в платіжних системах визначається правилами відповідних платіжних систем з урахуванням вимог цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України.

Стаття 36. Порядок здійснення еквайрингу платіжних інструментів / операцій

36.1. Еквайринг платіжних інструментів / операцій здійснюється еквайром на підставі договору, укладеного з отримувачем, з урахуванням вимог законодавства.

36.2. При здійсненні еквайрингу однієї платіжної операції / одного платіжного інструменту може бути задіяний більш ніж один еквайр.

36.3. Предметом еквайрингу можуть бути платіжні операції з переказу коштів або платіжні операції з видачі готівкових коштів з використанням платіжного пристрою.

36.4. Надання особою виключно супроводжувальних технічних / технологічних / інформаційних послуг користувачам, в тому числі забезпечення та обслуговування платіжних пристроїв для виконання платіжних операцій, не вважається еквайрингом.

36.5. Порядок здійснення еквайрингу платіжних інструментів в платіжних системах визначається правилами відповідних платіжних систем з урахуванням вимог цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України.

36.6. Національний банк України має право визначати порядок здійснення еквайрингу, у тому числі обмеження щодо здійснення еквайрингу.

Стаття 37. Особливості емісії та еквайрингу електронних платіжних засобів

37.1. Емісію електронних платіжних засобів має право проводити виключно емітент.

37.2. Емітент має право емітувати електронні платіжні засоби для ініціювання платіжних операцій з рахунків платників, які відкриті в цьому або іншому постачальнику платіжних послуг з обслуговування рахунку у порядку, визначеному цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

37.3. Емісія електронних платіжних засобів для використання в платіжній системі здійснюється емітентом, який уклав договір участі у платіжній системі відповідно до правил цієї платіжної системи.

37.4. У разі емісії електронного платіжного засобу для використання в платіжних системах, вид електронного платіжного засобу, тип його носія ідентифікаційних даних

(магнітна смуга, мікросхема тощо), реквізити, що наносяться на нього в графічному вигляді та інші елементи визначаються оператором платіжної системи.

37.5. У разі емісії електронного платіжного засобу для використання в платіжних системах, один електронний платіжний засіб може використовуватись для ініціювання платіжних операцій в більше ніж одній платіжній системі відповідно до правил цих платіжних систем, за згодою операторів цих платіжних систем.

37.6. У разі емісії електронного платіжного засобу для використання в платіжних системах, емітент має право розміщувати на одному електронному платіжному засобі одночасно дві та більше торговельні марки (знаки для товарів і послуг) платіжних систем відповідно до договорів з операторами платіжних систем – власників цих торговельних марок. Такі договори мають містити правила виконання операцій з використанням електронного платіжного засобу.

37.7. Електронний платіжний засіб може існувати в будь-якій формі, на будь-якому носії, що дає змогу зберігати інформацію, необхідну для ініціювання платіжної операції.

37.8. Електронні платіжні засоби повинні використовуватись для ініціювання платіжних операцій з рахунків платників.

37.9. Електронний платіжний засіб має містити реквізити, що дозволяють ідентифікувати емітента. У разі емісії електронного платіжного засобу для використання в платіжній системі, електронний платіжний засіб має додатково містити реквізити, що дозволяють ідентифікувати платіжну систему.

37.10. Національний банк України має право визначати обов'язкові реквізити, які повинні містити електронний платіжний засіб (його програмне середовище).

37.11. Електронний платіжний засіб має відповідати вимогам щодо захисту інформації, передбаченим цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

37.12. Емітент має право випускати електронні платіжні засоби, що поряд із платіжним додатком мають нефінансові додатки, які можуть містити ідентифікаційні дані, інформацію про пільги, страхування та іншу інформацію про держателя і дають змогу ідентифікувати їх держателів та обліковувати виконані ними операції із застосуванням цих електронних платіжних засобів у певних системах виплат, надання та обліку послуг, пільг, знижок тощо.

37.13. Емітент має право надати електронний платіжний засіб у власність платника або у користування в порядку, визначеному договором між ними.

37.14. Використання електронного платіжного засобу за довіреністю не допускається, крім випадку емісії додаткового електронного платіжного засобу для довіреної особи.

Представник платника має право отримати електронний платіжний засіб за довіреністю, що видана платником та посвідчена у встановленому законодавством порядку. У такому разі емітент не несе відповідальності за проведення операцій з використанням такого електронного платіжного засобу, виданого представнику платника за довіреністю.

37.15. Емітенти мають право укласти договори з комерційними агентами про розповсюдження емітованих ними електронних платіжних засобів, якщо це не суперечить вимогами, що застосовуються до певних платіжних інструментів відповідно до нормативно-правових актів Національного банку України, або правилам платіжної системи. Розповсюдження електронних платіжних засобів через комерційних агентів не вважається їх емісією.

37.16. Якщо оператор створеної нерезидентом платіжної системи одночасно виконує функції емітента, він має право укласти з постачальниками платіжних послуг договори про розповсюдження в Україні емітованих ним електронних платіжних засобів серед користувачів таких постачальників платіжних послуг.

37.17. Національний банк України має право визначати порядок проведення емісії та використання електронних платіжних засобів /обмеження щодо порядку емісії та використання, в тому числі в платіжних системах.

37.18. Емітентам та еквайрам забороняється у будь-який спосіб обмежувати право платника самостійно обирати для здійснення платіжних операцій будь-який з електронних платіжних засобів, держателем яких він є, крім випадків, передбачених законодавством.

37.19. Емітент та еквайр мають право заохочувати платника на використання певного електронного платіжного засобу для виконання конкретної платіжної операції.

37.20. Операторам послуг платіжної інфраструктури забороняється застосовувати будь-яке обладнання, програмне забезпечення або процедури, що обмежують право платника на належне використання будь-яких електронних платіжних засобів, держателем яких він є, крім випадків, передбачених законодавством.

37.21. Торговці, які відповідно до укладеного з еквайром договору приймають електронні платіжні засоби в оплату за продані товари (надані послуги), зобов'язані забезпечувати можливість здійснення держателями електронних платіжних засобів розрахунків за продані товари (надані послуги) з використанням електронних платіжних засобів не менше трьох платіжних систем, однією з яких є багатоемітентна платіжна система, створена резидентом України.

Торговцям забороняється в будь-який спосіб обмежувати вибір держателя електронного платіжного засобу обирати для здійснення розрахунків будь-який електронний платіжний засіб вищезазначених платіжних систем.

Торговці мають право заохочувати держателя на використання певного електронного платіжного засобу для здійснення розрахунків.

Торговцям забороняється встановлювати будь-яку додаткову (супровідну) плату при здійсненні оплати з використанням електронних платіжних засобів, в тому числі плату за використання певного електронного платіжного засобу.

Торговцям забороняється встановлювати різні ціни на ті самі товари чи послуги в разі здійснення розрахунку із використанням електронних платіжних засобів у порівнянні з розрахунком готівковими коштами.

Вимоги до торговців щодо приймання платіжних інструментів в оплату за продані ними товари (надані послуги) визначає Кабінет Міністрів України / Національний банк України.

Контроль за дотриманням торговцями вимог щодо здійснення розрахунків з використанням електронних платіжних засобів здійснює орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, а за забезпеченням захисту прав користувачів на здійснення зазначених розрахунків – спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів.

37.22. Учасники платіжних систем, якщо це не суперечить правилам відповідної платіжної системи, мають право укласти договори з іншими постачальниками платіжних послуг, що не є учасниками цих платіжних систем, про видачу останніми готівки за електронними платіжними засобами через власні каси / платіжні пристрої.

37.23. Національний банк України має право визначати порядок здійснення еквайрингу електронних платіжних засобів / обмеження щодо еквайрингу, в тому числі в платіжних системах.

Глава 3. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ПЛАТІЖНИХ ОПЕРАЦІЙ

Стаття 38. Загальні положення

38.1. Положення цієї глави застосовуються до платіжних операцій, які виконуються на території України, в тому числі до таких, які розпочинаються або закінчуються на території України.

Стаття 39. Платіжна інструкція

39.1. Форма та порядок надання платіжної інструкції визначаються у договорі між користувачем та постачальником платіжних послуг, якщо інше не передбачено законом або нормативно-правовими актами Національного банку.

39.2. Платіжна інструкція має містити інформацію, що дозволяє постачальнику платіжних послуг ідентифікувати особу платника/отримувача за платіжною операцією, рахунки платника та отримувача, постачальників платіжних послуг платника та отримувача, суму платіжної операції та іншу інформацію (реквізити), необхідну для належного виконання платіжної операції.

39.3. Зазначена у платіжній інструкції інформація має передаватись незмінною від постачальника платіжних послуг платника до постачальника платіжних послуг отримувача, незалежно від застосування при виконанні платіжної операції постачальників-посередників, комерційних агентів чи використання платіжних систем.

39.4. Надана ініціатором платіжна інструкція має бути акцептованою постачальником платіжних послуг платника або бути відмовленою ним у прийнятті у порядку, визначеному цим Законом.

39.5. Ініціатор має право відкликати надану ним платіжну інструкцію у порядку, визначеному цим Законом.

39.6. Постачальник платіжних послуг зобов'язаний забезпечити фіксування у програмно-технічному комплексі дати та часу надходження платіжної інструкції, відмови у прийнятті платіжної інструкції / акцепту платіжної інструкції, виконання платіжної інструкції.

39.7. Національний банк України встановлює нормативно-правовими актами обов'язкові реквізити платіжних інструкцій, особливості їх оформлення, захисту, акцепту.

Стаття 40. Порядок ініціювання платіжних операцій

40.1. Ініціатором платіжної операції може бути платник, а також отримувач, обтяжувач у випадках передбачених договором між платником та в інших випадках, передбачених законодавством, та стягувач, що отримує відповідне право виключно на підставі визначених законом виконавчих документів у передбачених законом випадках.

40.2. Ініціювання платіжної операції здійснюється шляхом:

- надання ініціатором платіжної інструкції до постачальника платіжних послуг, в якому відкрито його рахунок;
- надання платіжної інструкції постачальником платіжних послуг з ініціювання платіжної операції до постачальника платіжних послуг з обслуговування рахунку платника на підставі наданої платником постачальнику платіжних послуг з ініціювання платіжної операції згоди на ініціювання такої платіжної операції;
- надання платником платіжної інструкції разом з готівковими коштами для виконання платіжної операції, у тому числі за допомогою платіжного пристрою;
- використання/застосування користувачем платіжного інструменту для виконання платіжної операції;
- надання власником електронних грошей платіжної інструкції (в тому числі із застосуванням платіжного інструменту) до емітента електронних грошей;
- надання користувачем платіжної інструкції до відповідного учасника платіжної системи, в тому числі шляхом застосування певного платіжного інструменту, у порядку, визначеному правилами цієї платіжної системи.

40.3. Стягувач має право надавати платіжну інструкцію до постачальника платіжних послуг з обслуговування рахунку платника.

40.4. Звернення стягнення на предмет обтяження, яким є майнові права на грошові кошти, що знаходяться на рахунку користувача, здійснюються шляхом надання обтяжувачем платіжної інструкції до постачальника платіжних послуг такого користувача, за умови повідомлення постачальника платіжних послуг про таке обтяження.

40.5. Національний банк України має право встановлювати вимоги до постачальників платіжних послуг щодо порядку ініціювання платіжних операцій, в тому числі у платіжних системах.

Стаття 41. Завершення ініціювання платіжної операції

41.1. Ініціювання платіжної операції є завершеним з моменту прийняття платіжної інструкції до виконання постачальником платіжних послуг платника.

Стаття 42. Згода платника на виконання платіжної операції

42.1. Для виконання будь-якої платіжної операції (серії платіжних операцій), постачальник платіжних послуг платника повинен отримати згоду платника на виконання платіжної операції (серії платіжних операцій). Якщо передбачається виконання серії платіжних операцій, згода має бути надана перед виконанням першої платіжної операції.

Серія платіжних операцій – це сукупна послідовність окремих платіжних операцій, що мають бути виконані протягом визначеного періоду часу, які пов'язані одною чи декількома спільними об'єднуючими ознаками.

42.2. Порядок надання згоди на виконання платіжної операції визначаються договором між платником та постачальником платіжних послуг платника.

42.3. Платіжна операція вважається авторизованою після надання платником згоди на її виконання. У разі відсутності згоди платника на виконання платіжної операції, платіжна операція вважається неавторизованою.

42.4. Постачальник платіжних послуг платника несе відповідальність за виконання неавторизованих платіжних операцій, передбачену цим Законом.

42.5. Згода на виконання платіжної операції (серії платіжних операцій) може бути надана платником постачальнику платіжних послуг платника особисто, через постачальника платіжних послуг з ініціювання платіжної операції або через отримувача.

42.6. Згода на виконання платіжної операції (серії платіжних операцій) може бути відкликана платником у будь-який час, але не пізніше моменту безвідкличності платіжної інструкції у відповідності до цього Закону.

42.7. В разі відкликання згоди на виконання платіжної операції (серії платіжних операцій), всі подальші виконані платіжні операції вважаються неавторизованими.

42.8. Форма та порядок надання розпорядження платника про відкликання згоди на виконання платіжної операції визначаються договором між платником та постачальником платіжних послуг платника.

42.9. Постачальник платіжних послуг платника зобов'язаний фіксувати у програмно-технічному комплексі час отримання згоди платника на виконання платіжної операції (серії платіжних операцій), а також розпорядження платника про відкликання згоди на виконання платіжної операції (серії платіжних операцій).

42.10. Платіжні операції, які ініційовані стягувачем на підставі виконавчих документів у передбачених законодавством випадках, не потребують надання платником згоди на їх виконання. Такі платіжні операції не вважаються неавторизованими.

Стаття 43. Акцепт платіжної інструкції

43.1. Обов'язковою умовою для виконання платіжної операції є акцепт платіжної інструкції постачальником платіжних послуг платника.

Акцептом платіжної інструкції є факт прийняття постачальником платіжних послуг платника до безумовного виконання наданої ініціатором платіжної інструкції у разі, якщо платіжна інструкція оформлена належним чином та відсутні законні підстави для відмови у її прийнятті.

43.2. З моменту акцепту платіжної інструкції, для постачальника платіжних послуг платника настає відповідальність за її виконання.

43.3. Постачальник платіжних послуг платника, у разі ініціювання дебетового, кредитового переказу та/або примусового списання, зобов'язаний перевірити у платіжній інструкції відповідність зазначених в ній номера рахунка платника та коду платника (коду юридичної особи (відокремленого підрозділу юридичної особи) згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України / реєстраційного (облікового) номера платника податків / реєстраційного номера облікової картки платника податків - фізичної особи (серії та номера паспорта, якщо фізична особа відмовилася від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та має відмітку в паспорті), і акцептувати платіжну інструкцію лише в разі їх збігу. Крім цього, постачальник платіжних послуг платника перевіряє повноту, цілісність і достовірність платіжної інструкції в порядку, встановленому Національним банком України.

У разі недотримання зазначених вимог, відповідальність за шкоду, заподіяну платнику, покладається на постачальника платіжних послуг платника.

43.4. Постачальник платіжних послуг платника зобов'язаний акцептувати платіжну інструкцію, що надійшла до нього протягом операційного часу, датою поточного операційного дня.

43.5. Постачальник платіжних послуг платника зобов'язаний акцептувати платіжну інструкцію, що надійшла до нього після закінчення операційного часу, датою не пізніше наступного операційного дня.

43.6. Користувач, який надає платіжну інструкцію, та постачальник платіжних послуг можуть узгодити інший строк (день) для виконання наданої платіжної інструкції. У такому випадку, платіжна інструкція повинна бути акцептованою в такий узгоджений строк (день), за умови дотримання інших необхідних вимог щодо її акцепту.

43.7. Зазначення платником в платіжній інструкції дати валютування не впливає на порядок акцепту платіжної інструкції постачальником платіжних послуг платника.

Стаття 44. Відмова у прийнятті платіжної інструкції

44.1. Постачальник платіжних послуг має право відмовити ініціатору у прийнятті наданої платіжної інструкції лише за наявності законних підстав для відмови.

44.2. Якщо постачальник платіжних послуг відмовляє у прийнятті наданої ініціатором платіжної інструкції, він повинен негайно повідомити ініціатора про факт відмови із зазначенням причин відмови, з обов'язковим посиланням на норми законодавства.

44.3. У разі відмови постачальником платіжних послуг у прийнятті платіжної інструкції з будь-яких причин, така платіжна інструкція вважається неакцептованою.

Стаття 45. Відкликання платіжної інструкції

45.1. Ініціатор має право відкликати надану ним платіжну інструкцію до моменту акцепту платіжної інструкції постачальником платіжних послуг платника,.

45.2. Після акцепту платіжної інструкції постачальником платіжних послуг платника, для ініціатора настає момент безвідкличності платіжної інструкції.

45.3. З моменту безвідкличності, платіжна інструкція не може бути відкликана ініціатором, якщо інше не визначено цим Законом.

45.4. Акцептована платіжна інструкція може бути відкликана лише у таких випадках:

- платником при дебетовому або кредитовому переказі, до моменту списання коштів з рахунку платника, за умови погодження із постачальником платіжних послуг платника, а у разі ініціювання дебетового переказу – додатково за умови погодження із отримувачем;
- отримувачем при дебетовому переказі, до моменту списання коштів з рахунку платника, за умови погодження із постачальником платіжних послуг платника;
- стягувачем або обтяжувачем, до моменту списання коштів з рахунку платника;
- користувачем до настання дати валютування, за умови надання розпорядження про відкликання платіжної інструкції до кінця операційного дня, що передуює даті валютування;

45.5. Платіжна інструкція може бути відкликана тільки в повній сумі.

45.6. Постачальник платіжних послуг платника не має права виконувати платіжну операцію, якщо платіжна інструкція була відкликана відповідно до положень цієї статті.

45.7. Для відкликання платіжної інструкції, ініціатор надає постачальнику платіжних послуг розпорядження за формою та у порядку, визначеному договором між ініціатором та постачальником платіжних послуг.

45.8. Постачальник платіжних послуг зобов'язаний фіксувати дату та час отримання ним розпорядження про відкликання платіжної інструкції у програмно-технічному комплексі.

45.9. З відкликанням платіжної інструкції, одночасно відкликається згода платника на виконання платіжної операції (в разі її наявності) та навпаки.

45.10. Визначення моменту безвідкличності платіжної інструкції в платіжній системі визначається правилами відповідної платіжної системи.

45.11. У разі якщо платіжна операція ініціюється через постачальника платіжних послуг з ініціювання платіжної операції, платник не має права відкликати платіжну інструкцію після надання постачальнику платіжних послуг з ініціювання платіжної операції згоди на ініціювання такої платіжної операції.

Стаття 46. Порядок виконання платіжних операцій

46.1. Порядок виконання платіжних операцій, у тому числі обмеження щодо виконання платіжних операцій з використанням конкретних платіжних інструментів, визначаються цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

Виконання платіжних операцій в платіжній системі здійснюється відповідно до правил такої платіжної системи з урахуванням вимог цього Закону.

Виконання платіжних операцій з електронними грошима (в тому числі з напередоплаченими платіжними картками багатоцільового використання) здійснюється відповідно до платіжної схеми емітента електронних грошей та/або правил платіжної системи, згідно з якими випускаються такі платіжні інструменти.

Виконання платіжних операцій з цифровими грошима Національного банку України здійснюється відповідно до правил, визначених Національним банком України.

46.2. Постачальник платіжних послуг має право виконувати платіжні операції користувачів за допомогою / з використанням однієї чи декількох платіжних систем, учасником яких він є, або залучати при виконанні платіжних операцій інших постачальників платіжних послуг в якості посередників.

46.3. Постачальники платіжних послуг виконують платіжні інструкції відповідно до черговості їх надходження (крім випадків, встановлених законом) та виключно в межах залишку коштів на рахунках платників, крім випадків виконання платіжної операції за рахунок наданого платнику кредиту.

Порядок визначення залишку коштів встановлюється Національним банком України.

46.4. У разі недостатності на рахунку платника коштів для виконання у повному обсязі платіжної інструкції стягувача на момент її надходження до постачальника платіжних послуг платника, цей постачальник платіжних послуг здійснює часткове виконання платіжної інструкції стягувача шляхом виконання платіжної операції у сумі коштів, що знаходиться на рахунку платника, на рахунок отримувача.

46.5. Незалежно від особи ініціатора, постачальники платіжних послуг не ведуть облік платіжних інструкцій ініціаторів у разі відсутності (недостатності) коштів на рахунках платників, якщо інше не передбачено договором між платником та постачальником платіжних послуг. У разі наявності такого положення в договорі, постачальники платіжних послуг зобов'язані повідомляти платників про невиконані платіжні інструкції, з отриманням від них письмового посвідчення щодо їх повідомлення.

46.6. Постачальник платіжних послуг отримувача, у разі виконання дебетового, кредитового переказу та/або примусового списання, з метою встановлення належного отримувача коштів за платіжною операцією зобов'язаний перевірити в платіжній інструкції відповідність номера рахунку отримувача та коду отримувача (коду юридичної особи (відокремленого підрозділу юридичної особи) згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України / реєстраційного (облікового) номера платника податків / реєстраційного номера облікової картки платника податків - фізичної особи (серії та номера паспорта, якщо фізична особа відмовилася від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та має відмітку в паспорті) і зараховувати кошти за платіжною операцією на рахунок отримувача лише в разі їх збігу.

В разі невідповідності номеру рахунку та коду отримувача, постачальник платіжних послуг отримувача має право затримати суму платіжної операції на строк до чотирьох робочих днів для встановлення належного отримувача. У разі неможливості встановлення належного отримувача, постачальник платіжних послуг отримувача зобов'язаний повернути кошти постачальнику платіжних послуг платника, із зазначенням причини їх повернення. Якщо постачальник платіжних послуг отримувача не має наміру уточнювати номер рахунку та код отримувача, він зобов'язаний повернути кошти постачальнику платіжних послуг платника не пізніше наступного робочого дня після їх надходження, із зазначенням причини їх повернення.

У разі недотримання зазначених вимог, відповідальність за шкоду, заподіяну користувачам, покладається на постачальника платіжних послуг отримувача.

46.7. Якщо платіжна операція ініціюється отримувачем (через отримувача) із використанням / застосуванням електронного платіжного засобу та її точна сума невідома для платника у момент надання ним згоди на виконання платіжної операції, постачальник платіжних послуг платника має право заблокувати кошти на рахунку платника лише за умови, якщо платник надав згоду на блокування конкретної суми коштів.

Постачальник платіжних послуг платника зобов'язаний негайно розблокувати кошти на рахунку платника після отримання ним інформації про точну суму платіжної операції, але у будь-якому випадку не пізніше отримання ним платіжної інструкції щодо виконання такої платіжної операції.

Стаття 47. Строки виконання платіжних операцій та доступність коштів

47.1. Постачальник платіжних послуг платника зобов'язаний забезпечити зарахування суми коштів за платіжною операцією на рахунок постачальника платіжних послуг отримувача протягом операційного дня з моменту акцепту ним платіжної інструкції.

47.2. У разі зазначення платником в платіжній інструкції дати валютування, постачальник платіжних послуг платника зобов'язаний забезпечити зарахування суми коштів за платіжною операцією на рахунок постачальника платіжних послуг отримувача протягом операційного дня в дату валютування.

До настання дати валютування сума платіжної операції обліковується на рахунку постачальника платіжних послуг платника.

47.3. Постачальник платіжних послуг отримувача зобов'язаний забезпечити зарахування суми коштів за платіжною операцією на рахунок отримувача або виплату отримувачу суми

платіжної операції в готівковій формі протягом операційного дня надходження коштів на рахунок постачальника платіжних послуг отримувача.

47.4. У разі виконання платіжної операції в межах одного постачальника платіжних послуг, такий постачальник платіжних послуг зобов'язаний забезпечити зарахування суми коштів за платіжною операцією на рахунок отримувача або виплату отримувачу суми платіжної операції в готівковій формі протягом операційного дня акцепту платіжної інструкції.

47.5. Постачальник платіжних послуг зобов'язаний забезпечити доступність для користувача коштів за платіжною операцією негайно після їх зарахування на рахунок користувача.

47.6. Строки виконання платіжних операцій в платіжних системах встановлюються правилами платіжних систем, але не можуть перевищувати строків, визначених цим Законом.

47.7. Постачальники платіжних послуг та користувачі мають право обумовлювати в договорах про надання платіжних послуг інші строки для виконання платіжних операцій та/або умови доступності коштів, з урахуванням положень цього Закону.

47.8. У випадку ініціювання платіжної операції отримувачем (через отримувача), постачальник платіжних послуг отримувача зобов'язаний забезпечити надання / передачу платіжної інструкції постачальнику платіжних послуг платника в межах строків, погоджених з отримувачем для забезпечення виконання платіжної операції в обумовлену в платіжній інструкції дату.

Стаття 48. Сума платіжної операції

48.1. Постачальники платіжних послуг зобов'язані забезпечити виконання платіжної операції в повній сумі, яка зазначена у платіжній інструкції, якщо інше не визначено цим Законом або договором між постачальником платіжної послуги та користувачем.

48.2. Сума платіжної операції, що обліковується на рахунку постачальника платіжних послуг платника, з моменту акцепту платіжної інструкції та до настання дати валютування, не може бути об'єктом примусового списання.

Стаття 49. Порядок завершення платіжних операцій

49.1. Платіжна операція вважається завершеною з моменту зарахування суми платіжної операції на рахунок отримувача або видачі суми платіжної операції отримувачу в готівковій формі.

Платіжна операція з використанням електронних грошей вважається завершеною з моменту зарахування суми платіжної операції на електронний гаманець отримувача.

49.2. Порядок завершення платіжної операції в платіжній системі визначається правилами платіжної системи, з урахуванням положень цього Закону.

49.3. У разі неможливості здійснення постачальником платіжних послуг отримувача виплати суми платіжної операції, що має бути сплачена у готівковій формі, через неявку отримувача протягом тридцяти робочих днів з дня надходження цієї суми або зазначеної платником дати валютування, постачальник платіжних послуг отримувача зобов'язаний протягом трьох робочих днів повернути суму платіжної операції ініціатору.

Постачальник платіжних послуг платника протягом п'яти робочих днів після зарахування на його рахунок коштів, повернутих постачальником платіжних послуг отримувача за платіжною операцією, сума якої не була виплачена у готівковій формі через неявку отримувача, зобов'язаний повідомити платника про їх повернення.

49.4. У разі неможливості здійснення іншими установами - учасниками платіжної системи виплати суми платіжної операції через неявку отримувача протягом тридцяти робочих днів з дня надходження цієї суми, ця установа зобов'язана протягом трьох робочих днів повернути суму платіжної операції ініціатору, якщо інше не визначено нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність цих установ.

49.5. Постачальники платіжних послуг несуть відповідальність за недотримання встановлених цією статтею строків у визначеному законодавством порядку.

Стаття 50. Порядок проведення розрахунків між постачальниками платіжних послуг за платіжними операціями користувачів

50.1. Небанківські постачальники платіжних послуг забезпечують виконання платіжних операцій користувачів через розрахункові рахунки, відкриті в банках та/або у розрахунковому банку платіжної системи, учасниками якої вони є.

50.2. Розрахунки між небанківськими постачальниками платіжних послуг з метою забезпечення виконання платіжних операцій користувачів (за винятком платіжних операцій в межах одного постачальника платіжних послуг) здійснюються шляхом проведення суми платіжної операції між розрахунковими рахунками небанківських постачальників платіжних послуг, що відкриті в банках (розрахунковому банку платіжної системи).

50.3. Банки забезпечують виконання платіжних операцій своїх клієнтів (у тому числі операцій небанківських постачальників платіжних послуг) шляхом виконання міжбанківських платіжних операцій або платіжних операцій, що виконуються в межах одного банку.

50.4. Банки виконують міжбанківські платіжні операції шляхом:

- проведення суми платіжної операції через кореспондентські рахунки, що відкриваються банками в Національному банку України;
- проведення суми платіжної операції через кореспондентські рахунки, що відкриваються банками в інших банках або в розрахунковому банку платіжної системи.

50.5. Порядок виконання міжбанківських платіжних операцій визначається Національним банком України.

50.6. Банки здійснюють платіжні операції з розрахункових, кореспондентських рахунків постачальників платіжних послуг у межах залишку коштів на цих рахунках, крім випадків надання банком кредиту постачальнику платіжних послуг, що є клієнтом цього банку.

50.7. Виконання розрахунків за платіжними операціями в платіжних системах здійснюється відповідно до правил платіжних систем, з урахуванням вимог цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України.

Стаття 51. Порядок проведення моніторингу платіжних операцій

51.1. Постачальники платіжних послуг повинні проводити моніторинг платіжних операцій користувачів відповідно до внутрішнього порядку управління операційними ризиками та ризиками інформаційної безпеки, з метою ідентифікації неавторизованих, помилкових та неналежних платіжних операцій, суб'єктів таких операцій, та забезпечувати вжиття заходів із запобігання або припинення таких операцій.

51.2. Постачальник платіжних послуг має право доручити виконання функції моніторингу третій особі за умови забезпечення збереження конфіденційності інформації, та в разі якщо таке делегування не призводить до перенесення відповідальності постачальника платіжних послуг перед користувачами.

51.3. Постачальники платіжних послуг повинні виконувати регулярну реконсиляцію платіжних операцій користувачів відповідно до внутрішнього порядку управління операційними ризиками та ризиками інформаційної безпеки.

51.4. Національний банк України має право встановлювати вимоги до постачальників платіжних послуг щодо проведення моніторингу та / або реконсиляції платіжних операцій.

Стаття 52. Порядок повернення коштів за платіжними операціями, ініційованими отримувачем (через отримувача)

52.1. Платник має право на відшкодування суми виконаної авторизованої платіжної операції, що була ініційована отримувачем (через отримувача), за умови одночасного виконання наступних умов:

- а) згода платника на виконання платіжної операції не містила точної суми платіжної операції; та
- б) сума платіжної операції перевищує суму, яку платник міг обґрунтовано передбачити, враховуючи попередні подібні платіжні операції, положення договору про надання платіжних послуг та інші обставини щодо такої операції.

52.2. На письмовий запит постачальника платіжних послуг, платник зобов'язаний надати підтвердження дотримання вищезазначених умов.

52.3. Платник має право на подання письмового запиту до постачальника платіжних послуг платника з вимогою відшкодування суми платіжної операції згідно з положеннями цієї статті протягом 90 календарних днів після списання коштів з його рахунку. Форма та порядок надання запиту на відшкодування платіжної операції узгоджується у договорі між платником

та постачальником платіжних послуг. Постачальник платіжних послуг повинен фіксувати дату та час отримання запиту на відшкодування платіжної операції у програмно-технічному комплексі.

52.4. Постачальник платіжних послуг платника зобов'язаний протягом 10 робочих днів з моменту отримання запиту платника, відшкодувати платнику суму платіжної операції або надати обґрунтовану відмову у відшкодуванні.

52.5. Платіжна операція повинна бути відшкодована у повній сумі.

52.6. Платник має право оскаржити відмову у відшкодуванні у визначеному законом судовому порядку.

52.7. Постачальник платіжних послуг платника має право на отримання від отримувача відшкодування суми сплаченої платнику оскарженої платіжної операції у визначеному законом судовому порядку.

52.8. Платник та постачальник платіжних послуг можуть передбачити в договорі про надання платіжних послуг, що платник не має право на відшкодування, якщо:

- а) платник надав згоду на виконання платіжної операції безпосередньо цьому постачальнику платіжних послуг; або
- б) інформація про платіжну операцію була надана платнику постачальником платіжних послуг або отримувачем не менше, ніж за 30 календарних днів до дати виконання такої платіжної операції.

Глава 4. ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ ДОСТУПУ ДО РАХУНКІВ КОРИСТУВАЧІВ (ВІДКРИТИЙ БАНКІНГ)

Стаття 53. Загальні положення

53.1. Постачальники платіжних послуг з обслуговування рахунку зобов'язані забезпечувати можливість постійного доступу в режимі реального часу до рахунків (крім кореспондентських рахунків) своїх користувачів для банків та інших постачальників платіжних послуг, що отримали право надання нефінансових платіжних послуг (далі за текстом цієї статті – сторонні постачальники платіжних послуг).

53.2. Для забезпечення права доступу стороннього постачальника платіжних послуг до рахунку користувача, постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку зобов'язаний перед наданням доступу отримати згоду користувача щодо конкретного стороннього постачальника платіжних послуг, якому він дозволяє доступ; конкретного рахунку, до якого він дозволяє доступ; конкретної послуги, на яку він надає свою згоду та/або конкретного обсягу інформації щодо такого рахунку.

Порядок надання / відкликання згоди користувача на надання доступу до свого рахунку для сторонніх постачальників платіжних послуг визначається у договорі між користувачем та постачальником платіжних послуг з обслуговування рахунку.

Постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку зобов'язаний забезпечити фіксування у операційно-обліковій системі фактів надання / відкликання користувачем згоди на надання доступу до свого рахунку.

53.3. Для забезпечення права доступу стороннього постачальника платіжних послуг до рахунку користувача, перед наданням доступу до рахунку, постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку зобов'язаний здійснити в Реєстрі процедуру перевірки актуальності ліцензії / реєстрації такого стороннього постачальника платіжних послуг щодо відповідної платіжної послуги у порядку, визначеному Національним банком України (далі – авторизації в Реєстрі).

Постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку не має права надавати доступ до рахунку користувача стороннім постачальникам платіжних послуг, які не пройшли авторизацію в Реєстрі.

Постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку зобов'язаний забезпечити фіксування у операційно-обліковій системі результатів проведення ним авторизації стороннього постачальника платіжних послуг в Реєстрі щодо кожного запиту на отримання доступу до рахунків користувачів.

53.4. Постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку не має права надавати доступ до рахунків користувачів стороннім постачальникам платіжних послуг в разі невиконання / невідповідності умов надання доступу, визначених цим Законом.

Постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку несе відповідальність у визначеному законодавством порядку за шкоду, заподіяну користувачу в разі недотримання ним умов надання доступу до рахунку.

53.5. Надання постачальником платіжних послуг з обслуговування рахунку доступу до рахунків користувачів для сторонніх постачальників платіжних послуг не потребує встановлення договірних відносин між ними.

53.6. Надання сторонніми постачальниками послуг користувачу щодо його рахунків здійснюється на підставі договору щодо надання платіжних послуг.

53.7. Національний банк України визначає умови доступу сторонніх постачальників платіжних послуг до рахунків користувачів та обов'язкові вимоги щодо організації безпечного обміну інформацією між користувачами, постачальниками платіжних послуг з обслуговування рахунку та сторонніми постачальниками платіжних послуг у процесі доступу до рахунків користувачів.

53.8. Національний банк України визначає технічні вимоги до процедури авторизації постачальників платіжних послуг у Реєстрі.

Стаття 54. Надання послуги з ініціювання платіжної операції

54.1. Платник має право залучити для ініціювання платіжної операції (крім ініціювання платіжної операції з кореспондентського рахунку банку) постачальника платіжних послуг з ініціювання платіжної операції.

54.2. Послуга з ініціювання платіжної операції не надається, якщо до рахунку платника немає доступу в режимі реального часу.

54.3. Постачальник послуг з ініціювання платежу під час надання послуг з ініціювання платіжної операції зобов'язаний:

- 1) забезпечити, щоб персоналізовані облікові дані користувачів були недоступними жодним іншим сторонам, крім користувача та постачальника платіжних послуг, який надав їх користувачу, та передавалися постачальником послуг з ініціювання платіжної операції лише захищеними каналами зв'язку з урахуванням вимог, передбачених цим Законом;
- 2) забезпечити, щоб будь-яка інша інформація про користувача, що була отримана під час надання послуги з ініціювання платіжної операції, надавалася лише отримувачу та лише за наявності згоди користувача;
- 3) кожного разу, коли ініціюється платіжна операція, ідентифікувати себе перед постачальником платіжних послуг з обслуговування рахунку та забезпечувати безпечний обмін інформацією з постачальником платіжних послуг з обслуговування рахунку, платником та отримувачем лише захищеними каналами зв'язку з урахуванням вимог, передбачених цим Законом.

54.4. Під час надання послуг з ініціювання платіжної операції, постачальник послуг з ініціювання платіжної операції не має права:

- 1) отримувати чи утримувати будь-які кошти користувача, пов'язані із платіжною операцією;
- 2) зберігати будь-які вразливі платіжні дані користувача;
- 3) запитувати від користувача будь-яку інформацію, не пов'язану із наданням послуги з ініціювання платіжної операції;
- 4) отримувати, використовувати / обробляти чи зберігати будь-які персональні дані користувача для будь-якої іншої цілі, крім надання послуги з ініціювання платіжної операції;
- 5) змінювати суму або будь-які інші параметри платіжної операції, що ініціюється.

54.5. За умови, що платник надав згоду на виконання платіжної операції згідно з положеннями цього Закону, постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку зобов'язаний:

- 1) здійснювати безпечний обмін інформацією з постачальником послуг з ініціювання платежу лише захищеними каналами зв'язку, з дотриманням вимог цього Закону;
- 2) негайно після отримання платіжної інструкції від постачальника послуг з ініціювання платіжної операції, надавати (або зробити доступною) постачальнику послуг з ініціювання

платіжної операції усю інформацію, що є доступною постачальнику платіжних послуг з обслуговування рахунку про ініціювання такої платіжної операції та її виконання;

3) виконувати платіжні інструкції, надані через постачальника послуг з ініціювання платіжної операції, на тих самих умовах, що й платіжні інструкції, подані безпосередньо платником, зокрема в частині строків обробки, пріоритету виконання або стягнення плати за надання послуг.

Стаття 55. Надання послуги з надання інформації за рахунками

55.1. Користувач має право залучити постачальника послуг з надання інформації за рахунками для отримання відомостей з рахунків, відкритих користувачем в інших постачальників платіжних послуг з обслуговування рахунку.

55.2. Послуга з надання інформації за рахунками не надається, якщо до рахунку користувача немає доступу в режимі реального часу.

55.3. Постачальник послуг з надання інформації за рахунками під час надання послуги з надання інформації за рахунками:

- 1) має право надавати послугу лише за наявності згоди користувача;
- 2) має право отримувати доступ до інформації лише щодо тих рахунків користувача та пов'язаних з ними платіжних операцій, які були визначені користувачем;
- 3) зобов'язаний забезпечити, щоб персоналізовані облікові дані користувача були недоступними жодним іншим сторонам, крім користувача та особи, яка надала їх користувачу, та передавалися постачальником послуг з надання відомостей з рахунку лише захищеними каналами зв'язку з урахуванням вимог цього Закону;
- 4) зобов'язаний ідентифікувати себе перед постачальником платіжних послуг з обслуговування рахунку під час кожної взаємодії (сеансу зв'язку) та забезпечувати безпечний обмін інформацією з постачальником платіжних послуг з обслуговування рахунку та користувачем лише захищеними каналами зв'язку з урахуванням вимог цього Закону.

55.4. Під час надання послуги з надання інформації за рахунками, постачальник послуг з надання інформації за рахунками не має права:

- 1) запитувати будь-які вразливі платіжні дані користувача, пов'язані із його рахунками;
- 2) запитувати від користувача будь-яку інформацію, не пов'язану з наданням послуги з надання інформації за рахунками;
- 3) отримувати, використовувати / обробляти чи зберігати будь-які персональні дані користувача для будь-якої іншої цілі, крім надання послуги з надання відомостей з рахунків;

55.5. Постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку зобов'язаний:

- 1) здійснювати безпечний обмін інформацією з постачальником послуг з надання інформації за рахунками лише захищеними каналами зв'язку, з урахуванням вимог цього Закону;
- 2) виконувати запити на надання відомостей з рахунку, надані через постачальника послуг з надання інформації за рахунками на тих самих умовах, що й запити, подані безпосередньо користувачем.

Стаття 56. Підтвердження доступності коштів на рахунку

56.1. У разі емісії електронного платіжного засобу до рахунку платника, який відкритий в іншому постачальнику платіжних послуг з обслуговування рахунку, емітент має право на отримання від постачальника платіжних послуг з обслуговування рахунку підтвердження щодо доступності на рахунку платника необхідної для виконання платіжної операції суми коштів лише за умови дотримання усіх наступних умов:

- 1) до початку платіжної операції, платник надав емітенту згоду щодо здійснення запиту на підтвердження доступності коштів на конкретному рахунку, відкритому у конкретного постачальника платіжних послуг з обслуговування рахунку;
- 2) платник ініціював платіжну операцію з використанням наданого емітентом платіжного електронного платіжного засобу на суму, доступність якої має бути підтверджена на запит емітента;
- 3) емітент ідентифікує себе перед постачальником платіжних послуг з обслуговування рахунку під час кожного запиту на підтвердження доступності коштів та забезпечує безпечний обмін інформацією з постачальником платіжних послуг з обслуговування рахунку лише захищеними каналами зв'язку з урахуванням вимог цього Закону.

56.2. Постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку має право надати підтвердження емітенту щодо доступності коштів на рахунку платника лише за умови дотримання усіх наступних умов:

- 1) рахунок платника доступний в режимі реального часу у момент надходження запиту;
- 2) платник надав постачальнику платіжних послуг з обслуговування рахунку свою згоду на надання інформації на запити конкретного емітента щодо сум ініційованих платником платіжних операцій;
- 3) така згода платника була надана ним постачальнику платіжних послуг з обслуговування рахунку перед першим запитом емітента на підтвердження достатності коштів на рахунку платника.

56.3. В разі дотримання зазначених у цій статті умов, постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку зобов'язаний негайно надати відповідь на запит емітента щодо доступності на рахунку платника конкретної суми коштів у форматі «так» або «ні».

56.4. Відповідь постачальника платіжних послуг з обслуговування рахунку не повинна містити іншу інформацію, в тому числі виписку та/або баланс по рахунку платника.

56.5. Емітент не має право зберігати або використовувати отриману на його запит інформацію для цілей інших, ніж виконання платіжної операції, що була ініційована із використанням наданого ним платнику платіжного інструмента.

56.6. Постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку не має право блокувати кошти на рахунку платника у відповідь на запит емітента щодо підтвердження доступності коштів.

Глава 5. ЕЛЕКТРОННІ ТА ЦИФРОВІ ГРОШІ

Стаття 57. Емітенти електронних грошей

57.1. Емітентами електронних грошей в Україні можуть бути виключно такі особи:

- 1) банки;
- 2) установи електронних грошей;
- 3) оператори поштового зв'язку;
- 4) Національний банк України;
- 5) державні органи та органи місцевого самоврядування.

57.2. Для набуття статусу емітента електронних грошей та отримання права на надання послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима, в тому числі відкриття та обслуговування електронних гаманців, особа (крім Національного банку України та банків) має отримати ліцензію Національного банку України на надання платіжних послуг у порядку, визначеному цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

57.3. Емітент має право розпочинати діяльність з електронними грошима, передбачену ліцензією на надання платіжних послуг, після внесення відомостей про нього (із переліком дозволених видів діяльності) до Реєстру у порядку, визначеному цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

Стаття 58. Виключення з визначення електронних грошей

58.1. До електронних грошей не належать будь-які одиниці вартості, які:

1) містяться на наданому їх емітентом платіжному інструменті, за умови що такий платіжний інструмент може використовуватися його держателем лише в обмежений спосіб, в тому числі дозволяє держателю придбавати товари і послуги лише у його емітента / в обмеженій мережі суб'єктів господарювання на підставі прямих договорів з емітентом, та/або з використанням такого платіжного інструменту можна придбати лише обмежений асортимент товарів або послуг;

2) використовуються абонентом телекомунікаційного, інтернет чи ІТ-оператора для оплати та споживання цифрового контенту за допомогою будь-якого телекомунікаційного, цифрового або ІТ-пристрою, за умови, що оператор не діє виключно як посередник між абонентом та постачальниками цифрового контенту, та вартість таких послуг включена оператором до рахунку абонента за телекомунікаційні, інтернет чи ІТ-послуги;

58.2. Національний банк України має право встановлювати інші виключення з визначення електронних грошей.

Стаття 59. Випуск та погашення електронних грошей

59.1. Для використання на території України, емітенти електронних грошей мають право здійснювати випуск електронних грошей, номінованих виключно в гривні.

59.2. Випуск електронних грошей, номінованих в гривні, здійснюється емітентами електронних грошей, що є резидентами.

59.3. Емітент електронних грошей має право випускати електронні гроші на суму, яка не перевищує суму отриманих ним від користувача коштів.

Емітент електронних грошей бере на себе зобов'язання з їх погашення на вимогу користувача.

59.4. Користувачі мають право отримувати та використовувати електронні гроші, номіновані в іноземній валюті, які випущені емітентами - нерезидентами.

Платіжні операції з використанням електронних грошей, номінованих в іноземній валюті, виконуються з урахуванням валютного законодавства.

Порядок використання електронних грошей, номінованих в іноземній валюті, визначається Національним банком України.

59.5. Умови випуску, використання та погашення електронних грошей визначаються внутрішніми положеннями емітента з урахуванням вимог законодавства, та зазначаються у договорі про надання платіжних послуг, що укладається між емітентом електронних грошей та користувачем.

Інформація щодо таких умов, в тому числі щодо розміру плати за погашення електронних грошей, має бути надана користувачу простою і зрозумілою мовою перед укладенням договору.

59.6. Емітент має право встановлювати граничний строк обігу випущених ним електронних грошей з моменту їх надання користувачу, який не може бути меншим за строк дії договору між емітентом електронних грошей та користувачем.

Емітент електронних грошей не має право передбачати плату за погашення електронних грошей до моменту закінчення строку дії договору між емітентом електронних грошей та користувачем.

59.7. Порядок випуску та погашення електронних грошей, обмеження щодо використання електронних грошей, а також особливості виконання платіжних операцій з використанням електронних грошей визначаються цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

59.8. Національний банк України має право визначати максимальну суму електронних грошей, що перебувають на електронному гаманці та/або встановлювати граничні обсяги виконання операцій з електронними грошима протягом певного періоду.

59.9. Випуск електронних грошей здійснюється емітентом електронних грошей шляхом їх надання користувачам відповідно до умов договору.

Споживачі мають право отримувати електронні гроші в обмін на готівкові кошти або кошти, перераховані з поточних/ платіжних рахунків.

Інші користувачі мають право отримувати електронні гроші виключно в обмін на кошти, перераховані з поточних/ платіжних рахунків.

59.10. Надання електронних грошей користувачам може здійснюватися безпосередньо емітентом електронних грошей або із залученням (через) комерційного агента, який уклав договір з емітентом електронних грошей.

59.11. Електронні гроші вважаються випущеними з моменту отримання емітентом (комерційним агентом) коштів користувача в обмін на надані електронні гроші. Отримання комерційним агентом електронних грошей від емітента не є випуском електронних грошей.

59.12. Випуск електронних грошей може здійснюватися шляхом надання емітентом (комерційним агентом) користувачу передплачених платіжних інструментів (платіжних карток багатоцільового використання та інших).

59.13. Випуск електронних грошей не вважається діяльністю із залучення депозитів або залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення.

59.14. При випуску електронних грошей емітент, негайно після отримання коштів від користувача (в тому числі через комерційного агента), зобов'язаний забезпечити доступ користувача до відповідної суми випущених електронних грошей для їх використання.

59.15. Кошти, які отримуються емітентами електронних грошей від користувачів (в тому числі через комерційного агента) при випуску електронних грошей, повинні використовуватись емітентами виключно для цілей погашення випущених електронних грошей.

59.16. Емітент електронних грошей зобов'язаний вести облік коштів, отриманих від користувачів (в тому числі через комерційного агента) при випуску електронних грошей, окремо від власних коштів та коштів інших осіб (в тому числі коштів користувачів, отриманих для цілей виконання платіжних операцій), що можуть знаходитись у розпорядженні емітента електронних грошей, відповідно до вимог, установлених цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

59.17. Кошти, які отримуються емітентами електронних грошей від користувачів (в тому числі через комерційного агента) при випуску електронних грошей підлягають забезпеченню їх збереження емітентом у відповідності до вимог цього Закону.

59.18. На кошти, що отримані емітентом електронних грошей при випуску електронних грошей, не може бути звернене стягнення за зобов'язаннями цього емітента електронних грошей перед будь-яким кредитором, крім користувача, за умови, що відповідне зобов'язання емітента електронних грошей є зобов'язанням щодо погашення випущених електронних грошей.

59.19. Погашення електронних грошей здійснюється емітентом (в тому числі через комерційного агента) шляхом вилучення з обігу пред'явлених користувачем електронних грошей в обмін на готівкові кошти або на кошти, перераховані на поточний / платіжний рахунок користувача.

59.20. Споживачі мають право пред'являти електронні гроші до погашення в обмін на готівкові кошти або на кошти, перераховані на поточні / платіжні рахунки споживачів.

Інші користувачі мають право пред'являти електронні гроші до погашення виключно в обмін на кошти, перераховані на поточні / платіжні рахунки користувачів.

59.21. Емітенту електронних грошей забороняється обмежувати право користувача на погашення електронних грошей крім випадків, встановлених законодавством.

59.22. Емітент електронних грошей зобов'язаний здійснити погашення випущених ним електронних грошей, пред'явлених користувачем до погашення, за їх номінальною вартістю.

59.23. негайно після пред'явлення користувачем електронних грошей до погашення (в тому числі через комерційного агента), емітент електронних грошей зобов'язаний здійснити погашення електронних грошей та забезпечити виплату користувачу відповідної суми грошових коштів в обмін на погашені електронні гроші.

Стаття 60. Використання електронних грошей

60.1. Емітенти електронних грошей та оператори послуг платіжної інфраструктури надають користувачам послуги із використанням електронних грошей за умови, що емітент електронних грошей та оператор послуг платіжної інфраструктури має право надавати відповідні послуги відповідно до законодавства.

60.2. Платіжні операції з використанням електронних грошей здійснюються в порядку, передбаченому цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

60.3. Користувачі мають право здійснювати такі операції з електронними грошима з урахуванням обмежень, встановлених цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України:

- 1) придбання електронних грошей у емітента в обмін на грошові кошти;
- 2) пред'явлення електронних грошей до погашення емітенту в обмін на грошові кошти;

3) здійснення обміну електронних грошей одного емітента на електронні гроші іншого емітента;

4) виконання платіжних операцій з електронними грошима.

60.4. Користувачі, що є суб'єктами господарювання, мають право здійснювати такі платіжні операції з електронними грошима:

1) оплата товарів, робіт і послуг, що придбаваються такими користувачами з метою здійснення його господарської діяльності;

2) сплата податків, зборів, інших обов'язкових платежів в порядку та на умовах, передбачених законодавством;

3) сплата благодійних внесків та пожертвувань;

4) приймання електронних грошей в якості засобу платежу за товари (роботи, послуги), які продаються (виконуються, надаються) таким користувачем;

5) повернення електронних грошей користувачам у випадку повернення такими користувачами товару, придбаного за електронні гроші, відповідно до законодавства про захист прав споживачів та/або в інших випадках, передбачених законодавством;

6) перерахування між власними електронними гаманцями.

60.5. Користувачі, що є споживачами, мають право здійснювати такі платіжні операції з електронними грошима:

1) оплата товарів, робіт і послуг, що придбаваються для власного споживання;

2) перерахування на користь інших користувачів, що є споживачами, або між власними електронними гаманцями;

3) сплата податків, зборів, інших обов'язкових платежів в порядку та на умовах, визначених законодавством;

4) сплата благодійних внесків та пожертвувань.

60.6. Користувачі, які є державними органами, що забезпечують реалізацію фіскальної функції державного бюджету України / місцевих бюджетів, мають право здійснювати наступні платіжні операції з електронними грошима виключно у межах своїх повноважень, встановлених законодавством:

1) приймання електронних грошей від користувачів в якості податків, зборів, інших обов'язкових платежів в порядку та на умовах, передбачених законодавством;

2) повернення електронних грошей користувачам в порядку та на умовах, передбачених законодавством;

60.7. Приймання користувачами, що не є споживачами, електронних грошей як оплата за товари (роботи, послуги), як сплата податків, зборів, інших обов'язкових платежів здійснюється на підставі договору з емітентом електронних грошей.

60.8. Виконання платіжних операцій з електронними грошима з використанням передплачених платіжних інструментів, здійснюється відповідно до платіжної схеми відповідного емітента електронних грошей та/або правил платіжної системи, згідно з якими випускаються такі платіжні інструменти.

Стаття 61. Особливості залучення комерційних агентів та операторів послуг платіжної інфраструктури для забезпечення використання електронних грошей

61.1. Для забезпечення використання електронних грошей, емітент електронних грошей має право залучати комерційних агентів на підставі агентських договорів.

Комерційним агентом може бути лише постачальник платіжних послуг, який має право надавати фінансові платіжні послуги відповідно до цього Закону.

Вимоги до діяльності комерційних агентів, перелік їх функцій, а також обмеження щодо їх залучення емітентами електронних грошей, визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України.

61.2. Комерційному агенту забороняється передавати в повному обсязі або частково свої обов'язки за агентськими договорами третім особам.

61.3. Для виконання операційних та інших технологічних функцій, що забезпечують використання електронних грошей, емітент електронних грошей має право залучати операторів послуг платіжної інфраструктури на договірних засадах.

Оператором послуг платіжної інфраструктури може бути лише юридична особа-резидент.

Вимоги до операторів послуг платіжної інфраструктури, перелік їх функцій, а також обмеження щодо їх залучення емітентами електронних грошей, визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України.

61.4. Емітент електронних грошей повинен повідомляти Національний банк України про укладення / припинення договорів з комерційними агентами, з операторами послуг платіжної інфраструктури у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Національного банку України.

61.5. Юридична особа має право розпочинати діяльність комерційного агента / оператора послуг платіжної інфраструктури лише після внесення до Реєстру відповідних відомостей про неї в порядку, визначеному нормативно-правовими актами Національного банку України.

Стаття 62. Цифрові гроші Національного банку України

62.1. Цифрові гроші Національного банку України (далі – цифрові гроші) – це цифрова форма грошової одиниці України, емітентом якої є Національний банк України (або інша особа за його дорученням) та яка є законним платіжним засобом на території України.

62.2. Емітентом цифрових грошей є Національний банк України або інша особа за його дорученням.

62.3. Порядок випуску, зберігання та погашення цифрових грошей, а також особливості виконання платіжних операцій із застосуванням цифрових грошей визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України з урахування положень цього Закону.

Глава 6. РАХУНКИ

Стаття 63. Види рахунків

63.1. Постачальники платіжних послуг, які відповідно до цього Закону та/або у визначеному законодавством порядку отримали право на надання платіжної послуги с відкриття та обслуговування рахунків (постачальники платіжних послуг з обслуговування рахунку), мають право відкривати своїм користувачам такі рахунки:

- банківські рахунки;
- платіжні рахунки;
- електронні гаманці;

63.2. Для виконання платіжних операцій з коштами (крім електронних грошей), банки мають право відкривати своїм клієнтам банківські рахунки:

1) вкладний (депозитний) рахунок - рахунок, що відкривається банком клієнту на договірній основі для зберігання коштів, що передаються клієнтом банку на встановлений строк та під визначений процент (дохід) відповідно до умов договору;

2) поточний рахунок - рахунок, що відкривається банком клієнту на договірній основі для зберігання коштів і виконання платіжних операцій відповідно до умов договору та вимог законодавства України;

3) рахунок умовного зберігання (ескроу рахунок) - рахунок, що відкривається банком клієнту на договірній основі для зарахування на рахунок коштів та перерахування їх особі (особам), вказаній (вказаним) клієнтом (бенефіціару або бенефіціарам), або повернення таких коштів клієнту за настання підстав, передбачених договором;

4) кореспондентський рахунок - рахунок, що відкривається банком іншому банку для здійснення міжбанківських переказів.

Відкриття кореспондентських рахунків здійснюється шляхом встановлення кореспондентських відносин у порядку, що визначається Національним банком України, та на підставі відповідного договору.

5) розрахунковий рахунок - рахунок, що відкривається банком небанківському постачальнику платіжних послуг виключно для цілей забезпечення виконання платіжних операцій його користувачів.

Відкриття розрахункового рахунку здійснюється на підставі договору, що укладається між банком та небанківським постачальником платіжних послуг.

63.3. Для виконання платіжних операцій з коштами (крім електронних грошей), платіжні установи, установи електронних грошей, оператори поштового зв'язку (у разі отримання права надавати відповідну послугу) та кредитні спілки мають право відкривати своїм користувачам платіжні рахунки.

63.4. Для виконання платіжних операцій з електронними грошима, емітенти електронних грошей мають право відкривати своїм користувачам електронні гаманці.

Стаття 64. Порядок відкриття рахунків

64.1. Банки мають право відкривати банківські рахунки резидентам України (юридичним особам, їх відокремленим підрозділам, фізичним особам), нерезидентам України (юридичним особам, представництвам юридичних осіб в Україні, інвестиційним фондам та компаніям з управління активами, що діють від імені таких інвестиційних фондів, фізичним особам).

64.2. Небанківські постачальники платіжних послуг мають право відкривати платіжні рахунки резидентам України (юридичним особам, їх відокремленим підрозділам, фізичним особам), нерезидентам України (юридичним особам, представництвам юридичних осіб в Україні, фізичним особам).

64.3. Емітенти електронних грошей мають право відкривати електронні гаманці резидентам України (юридичним особам, їх відокремленим підрозділам, фізичним особам), нерезидентам України (юридичним особам, представництвам юридичних осіб в Україні, фізичним особам).

64.4. Особи, визначені в пунктах 64.1-64.3 цієї статті мають право відкривати відповідні рахунки в будь-яких постачальниках платіжних послуг з обслуговування рахунків відповідно до власного вибору для забезпечення своєї господарської діяльності та/або власних потреб.

64.5. Для забезпечення виконання небанківськими постачальниками платіжних послуг платіжних інструкцій своїх користувачів, банки відкривають небанківським постачальникам платіжних послуг розрахункові рахунки.

Банки мають забезпечити небанківським постачальникам платіжних послуг рівний та недискримінаційний доступ до послуг з відкриття та обслуговування розрахункових рахунків.

Забороняється накладати арешт та/або звертати стягнення на кошти, що обліковуються на розрахункових рахунках, які відкриті в банку небанківським постачальникам платіжних послуг.

64.6. Порядок відкриття рахунків та їх режими визначаються Національним банком України. Умови відкриття рахунку та особливості його функціонування зазначаються в договорі, що укладається між постачальником платіжних послуг з обслуговування рахунку та користувачем – власником рахунку.

64.7. Постачальникам платіжних послуг забороняється обумовлювати надання послуг з відкриття та обслуговування рахунку придбанням інших або додаткових послуг чи будь-яких товарів.

64.8. У разі відкриття рахунку користувачем, щодо якого існує публічне обтяження рухомого майна, накладене державним виконавцем, приватним виконавцем, постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку зупиняє видаткові операції з такого рахунку на суму обтяження та повідомляє державному виконавцеві, приватному виконавцеві про відкриття рахунку. Повідомлення про відкриття рахунку вручається державному виконавцеві, приватному виконавцеві власником рахунку, який зобов'язаний подати до постачальника платіжних послуг з обслуговування рахунку документи, що підтверджують отримання державним виконавцем, приватним виконавцем повідомлення.

Державний виконавець, приватний виконавець вирішує питання щодо необхідності накладення арешту на кошти боржника, що зберігаються на відкритому рахунку, та у семиденний строк з моменту надходження повідомлення інформує постачальника платіжних послуг з обслуговування рахунку про прийняте рішення.

Відновлення видаткових операцій на рахунках такого клієнта здійснюється у разі, якщо державний виконавець, приватний виконавець не повідомив про прийняте рішення у встановлений строк, перебіг якого починається з дати, зазначеної у відмітці про отримання державним виконавцем, приватним виконавцем повідомлення.

Стаття 65. Особливості функціонування платіжного рахунку

65.1. Небанківські постачальники платіжних послуг з обслуговування рахунку мають право відкривати платіжні рахунки своїм користувачам виключно для цілей виконання платіжних операцій. Забороняється використання платіжних рахунків для залучення вкладів (депозитів) або надання фінансової послуги із залучення коштів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення.

65.2. Небанківським постачальникам платіжних послуг з обслуговування рахунку забороняється нараховувати проценти на залишок коштів на платіжному рахунку користувача.

65.3. Кошти можуть знаходитись на платіжному рахунку користувача протягом часу, який необхідний для виконання платіжної операції.

65.4. Небанківські постачальники платіжних послуг з обслуговування рахунку забезпечують збереження коштів користувачів, що знаходяться на платіжних рахунках, відповідно до вимог цього Закону.

65.5. Кошти користувачів, що знаходяться на платіжних рахунках, не підпадають під гарантування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб.

65.6. Користувачу, на ім'я якого відкритий платіжний рахунок, мають бути доступні наступні послуги, що стосуються його платіжного рахунку:

- 1) зарахування коштів на платіжних рахунок;

2) видача готівкових коштів з платіжного рахунку;

3) виконання платіжних операцій.

Глава 7. ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ І РИЗИКИ БЕЗПЕКИ

Стаття 66. Управління операційними ризиками та ризиками безпеки

66.1. Постачальники платіжних послуг повинні прийняти внутрішні правила щодо ефективного зниження та контролю операційних ризиків, кіберризиків та ризиків безпеки, що пов'язані з наданням платіжних послуг (виконанням платіжних операцій).

Вказані правила мають, серед іншого, включати процедури забезпечення безпеки виконання платіжних операцій, вжиття заходів з ідентифікації помилкових та неналежних платіжних операцій (суб'єктів таких платіжних операцій) та заходів із запобігання або припинення таких платіжних операцій, реагування на інциденти безпеки, ведення моніторингу та бази даних операційних інцидентів, кіберінцидентів та інцидентів безпеки, пов'язаних з наданням платіжних послуг (виконанням платіжних операцій).

66.2. Постачальники платіжних послуг зобов'язані повідомляти Національний банк України в установленому ним порядку про істотні операційні інциденти, кіберінциденти та інциденти безпеки, що пов'язані з наданням ними платіжних послуг (виконанням платіжних операцій).

66.3. Національний банк України встановлює у своїх нормативно-правових актах вимоги щодо управління постачальниками платіжних послуг операційними ризиками, кіберризиками та ризиками безпеки при здійсненні діяльності з надання платіжних послуг, критерії істотності інцидентів безпеки та порядок повідомлення постачальниками платіжних послуг Національного банку України про істотні операційні інциденти та інциденти безпеки.

66.4. Для ідентифікації суб'єктів помилкових / неналежних платіжних операцій та вжиття заходів щодо запобігання або припинення помилкових / неналежних платіжних операцій, постачальники платіжних послуг повинні повідомляти інших постачальників платіжних послуг про таких суб'єктів та платіжні операції в обсягах, встановлених правилами відповідної платіжної системи та/або нормативно-правовими актами Національного банку України.

Глава 8. ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ ПРИ ЗДІЙСНЕНІ ПЛАТІЖНИХ ОПЕРАЦІЙ. АВТЕНТИФІКАЦІЯ

Стаття 67. Вимоги щодо захисту інформації

67.1. Постачальники платіжних послуг повинні запровадити систему захисту інформації, яка має забезпечувати безперервний захист інформації щодо здійснення платіжних операцій та персоналізованих облікових даних на усіх етапах її формування, обробки, передачі та зберігання.

Система захисту інформації повинна забезпечувати цілісність, конфіденційність, доступність та спостережність інформації, що передається в процесі здійснення платіжних операцій у відповідності до вимог законодавства щодо захисту інформації.

67.2. Постачальники платіжних послуг зобов'язані виконувати встановлені законодавством України вимоги щодо захисту інформації.

67.3. До постачальників платіжних послуг повинні застосовуватись положення Закону України "Про банки і банківську діяльність", які стосуються банківської таємниці та конфіденційності інформації.

67.4. У разі виявлення випадку порушення вимог законодавства щодо захисту інформації, що містять ознаки, які можуть свідчити про вчинення злочину, постачальники платіжних послуг зобов'язані повідомити про такий випадок відповідні правоохоронні органи.

67.5. Працівники постачальників платіжних послуг повинні виконувати вимоги законодавства щодо захисту інформації при виконанні платіжних операцій, зберігати банківську таємницю (або іншу інформацію з обмеженим доступом) та підтримувати конфіденційність інформації, що використовується в системі захисту цієї інформації.

Працівники постачальників платіжних послуг несуть відповідальність за неналежне використання та зберігання засобів захисту інформації, що використовуються при здійсненні платіжних операцій, відповідно до законодавства.

Стаття 68. Автентифікація

68.1. Електронна взаємодія постачальника платіжних послуг з користувачем здійснюється лише після автентифікації користувача, що є фізичною особою, або уповноваженого представника користувача, що є юридичною особою.

68.2. Постачальники платіжних послуг зобов'язані застосовувати посилену автентифікацію користувача у таких випадках:

- 1) отримання доступу до рахунку за допомогою засобів електронної взаємодії;
- 2) при ініціюванні електронної платіжної операції;
- 3) будь-яких інших дій з а допомогою засобів дистанційної комунікації, що можуть свідчити про вчинення сторонніми особами шахрайських дій чи інші неправомірні дії.

68.3. Постачальники платіжних послуг зобов'язані розробити та застосовувати елементи посиленої автентифікації таким чином, щоб вони були незалежними в тому, що компрометація одного не ставить під загрозу надійність інших, а також забезпечували захист конфіденційності даних автентифікації.

68.4. Для проведення електронних платіжних операцій, постачальники платіжних послуг зобов'язані застосовувати посилену автентифікацію користувача з використанням елементів динамічного пов'язування суми платіжної операції і конкретного отримувача цієї суми.

68.5. Для виконання вимог пункту 68.2 цього Закону, постачальники платіжних послуг зобов'язані застосовувати відповідні заходи безпеки для захисту конфіденційності та цілісності персоналізованих облікових даних користувачів.

68.6. Постачальники платіжних послуг з обслуговування рахунку зобов'язані застосовувати вимоги пунктів 68.2, 68.4 та 68.5 цього Закону у разі надходження запиту з ініціювання платіжної операції від постачальника послуг з ініціювання платіжної операції або запиту від постачальника послуг з надання інформації за рахунками.

68.7. Національний банк України встановлює у своїх нормативно-правових актах:

1) вимоги до посиленої автентифікації, передбаченої в цій статті цього Закону, а також випадки, коли постачальники платіжних послуг можуть не вимагати посиленої автентифікації користувача;

2) вимоги до заходів безпеки, що повинні забезпечувати конфіденційність персоналізованих облікових даних користувача;

3) вимоги до здійснення електронної взаємодії між суб'єктами платіжних операцій для цілей ідентифікації, автентифікації, повідомлення та інформування, а також вимоги до впровадження заходів безпеки під час зазначеної електронної взаємодії.

Стаття 69. Персональні дані користувачів

69.1. Постачальники платіжних послуг мають право на отримання, обробку та зберігання персональних даних користувачів при наданні платіжних послуг лише за умови отримання згоди користувача на відповідні операції з його персональними даними.

69.2. Постачальники платіжних послуг повинні здійснювати операції з персональними даними користувачів відповідно до вимог законодавства про захист персональних даних виключно з метою надання платіжних послуг.

РОЗДІЛ V ПЛАТІЖНІ СИСТЕМИ

Стаття 70. Загальні засади функціонування платіжних систем в Україні

70.1. Виконання платіжних операцій в Україні може здійснюватись з використанням платіжних систем.

70.2. При виконанні платіжної операції може буди задіяна одна або декілька платіжних систем.

70.3. В Україні можуть здійснювати свою діяльність внутрішньодержавні та міжнародні платіжні системи (далі – платіжні системи).

Внутрішньодержавна платіжна система – платіжна система, в якій оператором платіжної системи є резидент та яка здійснює свою діяльність і забезпечує виконання платіжних операцій виключно в межах України.

Міжнародна платіжна система - платіжна система, в якій оператором платіжної системи може бути як резидент так і нерезидент, і яка здійснює свою діяльність на території двох і

більше країн, однією з яких є Україна, та забезпечує виконання платіжних операцій у межах цієї платіжної системи, у тому числі з однієї країни в іншу.

70.4. Діяльність платіжної системи має відповідати вимогам законодавства України.

70.5. Платіжна система має складатися з 3-х і більше прямих учасників (не враховуючи оператора платіжної системи та розрахункового банку, якщо вони виконують функцію учасника), мінімум один з яких діє з боку платника та мінімум один з яких діє з боку отримувача коштів за платіжною операцією.

70.6. Суб'єктами правових відносин в платіжній системі є оператор платіжної системи, розрахунковий(ві) банк(и), оператор(и) послуг платіжної інфраструктури, учасники платіжної системи та користувачі (далі – суб'єкти платіжних систем).

70.7. Відносини між суб'єктами платіжних систем регулюються укладеними між ними договорами, з урахуванням правил платіжних систем та вимог законодавства України.

70.8. Суб'єкти платіжних систем діють відповідно до правил, установлених оператором платіжної системи.

70.9. Оператор платіжної системи має забезпечувати функціонування платіжної системи у відповідності до правил платіжної системи, з дотриманням умов платіжної схеми та вимог законодавства України щодо діяльності платіжних систем. Оператор платіжної системи має виконувати управління платіжною системою, контролювати діяльність суб'єктів платіжної системи (крім користувачів), та нести відповідальність за діяльність платіжної системи.

70.10. Правила платіжної системи мають установлювати організаційну структуру платіжної системи, умови участі, порядок вступу та виходу із системи, систему управління ризиками, порядок вирішення спорів учасників між собою та між учасниками і користувачами, систему захисту інформації (в тому числі кіберзахисту), порядок проведення моніторингу та реконсиляції платіжних операцій, платіжну схему, яка використовується для виконання платіжних операцій та інші вимоги, передбачені нормативно-правовими актами Національного банку України.

70.11. Правила платіжної системи, а також договори, що укладаються оператором платіжної системи з учасниками цієї системи, мають передбачати порядок врегулювання випадків нездатності виконання учасниками платіжної системи своїх зобов'язань.

70.12. Платіжна система має право розпочинати свою діяльність в Україні після внесення Національним банком України відомостей щодо такої платіжної системи до Реєстру.

70.13. Суб'єкти платіжної системи (крім користувачів) мають право розпочинати свою діяльність в платіжній системі після внесення Національним банком України відомостей щодо цього до Реєстру.

70.14. Порядок та підстави для внесення відомостей до Реєстру щодо суб'єктів платіжної системи (крім користувачів) визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України.

70.15. Прямі учасники платіжної системи мають право укладати договори з іншими постачальниками платіжних послуг щодо непрямої участі у цій платіжній системі у відповідності до правил платіжної системи.

70.16. Прямий учасник платіжної системи зобов'язаний здійснювати контроль та нести відповідальність за дотриманням непрямым учасником платіжної системи правил платіжної системи.

70.17. В платіжних системах, де виконання платіжних операцій здійснюється з використанням електронних платіжних засобів, оператор платіжної системи та процесингова установа такої платіжної системи мають бути незалежними юридичними особами, що не пов'язані відносинами контролю.

70.18. Маршрутизація і кліринг в платіжних системах за операціями, які здійснені в межах України із застосуванням електронних платіжних засобів, емітованих учасниками-резидентами, здійснюється в Україні в порядку, визначеному Національним банком України, за винятком операцій, які виконуються в межах одного учасника.

70.19. Суб'єкти платіжної системи (крім користувачів) зобов'язані вести облік операцій та надавати Національному банку України звітність про здійснення діяльності у платіжній системі та про проведені платіжні операції в порядку та строки, встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України.

70.20. Національний банк України має право встановлювати обов'язкові вимоги та обмеження щодо діяльності платіжних систем, в тому числі їх суб'єктів (крім користувачів).

Стаття 71. Платіжні системи, створені Національним банком України

71.1. Національний банк України має право створювати системи міжбанківських розрахунків, системи роздрібних платежів та інші види платіжних систем для виконання платіжних операцій. Національний банк України забезпечує безперервне, надійне та ефективне функціонування і розвиток створених ним платіжних систем.

71.2. Створені Національним банком України платіжні системи є державними платіжними системами.

71.3. Національний банк України є оператором платіжної системи та розрахунковим банком для створених ним платіжних систем.

71.4. Відносини між оператором платіжної системи та учасниками створених Національним банком України платіжних систем регулюються договорами.

71.5. Учасниками системи міжбанківських розрахунків Національного банку України можуть бути банки-резиденти, Державна казначейська служба України, Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках та інші суб'єкти, визначені Національним банком України.

71.6. Для проведення платіжних операцій через систему міжбанківських розрахунків Національного банку України, зазначені учасники відкривають рахунки в Національному банку України.

71.7. Порядок функціонування створених Національним банком України платіжних систем, прийняття і виключення з них учасників, проведення переказу за їх допомогою та інші питання, пов'язані з їх діяльністю, визначаються Національним банком України.

Стаття 72. Внутрішньодержавні та міжнародні платіжні системи

72.1. Будь-яка юридична особа-резидент, в тому числі банк або інший постачальник платіжних послуг, мають право створювати в Україні внутрішньодержавні та/або міжнародні платіжні системи.

72.2. Учасниками внутрішньодержавної платіжної системи мають право бути постачальники фінансових платіжних послуг, які уклали договір участі у платіжній системі відповідно до правил цієї платіжної системи.

72.3. Учасниками міжнародної платіжної системи, створеної резидентом, мають право бути постачальники фінансових платіжних послуг та юридичні особи-нерезиденти, що відповідно до законодавства країни своєї реєстрації мають право на надання відповідних платіжних послуг, які уклали договір участі у платіжній системі відповідно до правил цієї платіжної системи

72.4. Постачальники фінансових платіжних послуг мають право укладати договори про участь в міжнародних платіжних системах, створених нерезидентами, відповідно до правил таких платіжних систем, якщо ці системи внесені до Реєстру.

Стаття 73. Порядок виконання розрахунків в платіжних системах

73.1. Розрахунки між учасниками платіжної системи за результатами проведених платіжних операцій користувачів виконуються на підставі клірингових вимог шляхом виконання переказу коштів через рахунки учасників, що відкриті в розрахунковому банку, визначеному оператором платіжної системи.

73.2. Переказ коштів між учасниками платіжної системи за операціями із застосуванням платіжних інструментів, здійсненими їх держателями в межах України, проводиться лише у валюті України незалежно від того, в якій валюті відкритий рахунок клієнта.

73.3. Переказ коштів між учасниками міжнародної платіжної системи за операціями із застосуванням платіжних інструментів, здійсненими їх держателями за межами України, а також за операціями, здійсненими в межах України держателями - нерезидентами України, проводиться у валюті, визначеній договорі із оператором міжнародної платіжної системи.

73.4. Переказ коштів між учасниками платіжної системи за операціями із застосуванням емітованих резидентами платіжних інструментів, що здійснені в межах України, проводиться розрахунковим банком - резидентом.

73.5. Переказ між учасниками міжнародної платіжної системи за операціями із застосуванням емітованих нерезидентами платіжних інструментів, що здійснені в межах України, та за операціями із застосуванням емітованих резидентами платіжних інструментів, що здійснені за межами України, проводиться через рахунки, відкриті в розрахунковому банку міжнародної платіжної системи, у валюті, визначеній в договорі між емітентом (еквайром) та оператором міжнародної платіжної системи.

73.6. Якщо валюта, в якій проводиться переказ коштів, не збігається з валютою, списаною з рахунка користувача, емітент може виконати операції з купівлі-продажу необхідної валюти на міжбанківському валютному ринку України в порядку, встановленому Національним банком України, або провести внутрішній кліринг.

73.7. Учасники платіжних систем мають право формувати гарантійні депозити, а також використовувати гарантії, акредитиви та інші документарні форми забезпечення зобов'язань під час виконання платіжних операцій із застосуванням платіжних інструментів.

Гарантійні депозити учасників платіжних систем для виконання платіжних операцій у межах України формуються в гривнях та розміщуються на рахунках у Національному банку України або в банках України відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України.

73.8. Учасники платіжних систем сплачують оператору платіжної системи за послуги, які надаються ним в Україні, виключно в гривнях.

73.9. За платіжними операціями із застосуванням платіжних інструментів, здійснених резидентами і нерезидентами на території України (в тому числі в мережі Інтернет), розрахунок між еквайрами і торговцями здійснюється виключно в гривнях у порядку, встановленому договором між ними.

Стаття 74. Доступ до платіжних систем

74.1. Оператори платіжних систем зобов'язані забезпечити однакові пропорційні недискримінаційні та об'єктивні умови участі в платіжній системі будь-яким постачальникам платіжних послуг відповідно до правил платіжної системи.

74.2. Правила платіжної системи, в тому числі створеної нерезидентом, не повинні містити заборону учасникам діючої в Україні платіжної системи приймати участь у іншій платіжній системі. Постачальникам платіжних послуг забороняється укладати договори участі у платіжних системах, де правила платіжної системи передбачають обмеження їх прав щодо участі у інших платіжних системах, в тому числі міжнародних.

74.3. Учасники платіжних систем зобов'язані надавати користувачам, незалежно від їх місцезнаходження / місця проживання, однаковий доступ до отримання платіжних послуг з виконання платіжних операцій з використанням цих платіжних систем та забезпечувати надання необхідної інформації для захисту прав споживачів таких послуг, забезпечивши таку можливість у всіх своїх відокремлених підрозділах, в яких здійснюється обслуговування.

РОЗДІЛ VI

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЗАХОДИ ВПЛИВУ

Стаття 75. Мета державного регулювання

75.1. Метою державного регулювання платіжного ринку є:

- 1) проведення єдиної та ефективної державної політики у сфері функціонування платіжного ринку;
- 2) захист прав користувачів;
- 3) створення сприятливих умов для розвитку та функціонування платіжного ринку;
- 4) забезпечення рівних можливостей для доступу до платіжних послуг та захисту прав учасників платіжного ринку;
- 5) додержання учасниками платіжного ринку вимог законодавства;
- 6) запобігання монополізації та створення умов розвитку добросовісної конкуренції на платіжному ринку;
- 7) контроль за прозорістю та відкритістю платіжного ринку;
- 8) сприяння інтеграції в європейський та світовий платіжні ринки.

Стаття 76. Орган, що здійснює державне регулювання на ринку платіжних послуг

76.1. Державне регулювання платіжного ринку здійснюється Національним банком України.

76.2. Антимонопольний комітет України та інші державні органи здійснюють контроль за діяльністю учасників платіжного ринку та отримують від них інформацію у межах своїх повноважень, визначених законодавством.

76.3. Державне регулювання діяльності з надання платіжних послуг здійснюється відповідно до цього Закону, з урахуванням положень іншого законодавства.

76.4. Контроль за дотриманням учасниками платіжного ринку нормативно-правових актів, що регламентують порядок проведення платіжних операцій, а також застосування відповідних заходів впливу, передбачених законодавством, покладаються на Національний банк України.

76.5. Національний банк України має право встановлювати обов'язкові вимоги та обмеження щодо діяльності постачальників платіжних послуг, якщо діяльність / бездіяльність постачальника платіжних послуг призвела / може призвести до порушення безпеки платіжних операцій, що мало / може мати наслідками фінансові втрати користувачів, або якщо така діяльність / бездіяльність постачальника платіжних послуг становить загрозу безпеці платіжної інфраструктури.

Стаття 77. Форми державного регулювання платіжного ринку

77.1. Державне регулювання платіжного ринку здійснюється у таких формах:

- 1) прийняття нормативно-правових актів з питань авторизації постачальників платіжних послуг, постачальників обмежених платіжних послуг, надання платіжних послуг, здійснення діяльності учасників платіжного ринку;
- 2) ліцензування та реєстрація діяльності з надання платіжних послуг;
- 3) ведення Реєстру платіжної інфраструктури;
- 4) встановлення правил і стандартів здійснення платіжних операцій, надання послуг на платіжному ринку та контролю за їх дотриманням;
- 5) нагляду за діяльністю учасників платіжного ринку;
- 6) оверсайта платіжної інфраструктури та платіжних інструментів;
- 7) застосування Національним банком України заходів впливу до порушників;
- 8) проведення інших заходів, визначених Національним банком України.

Стаття 78. Реєстр платіжної інфраструктури

78.1. Національний банк України здійснює ведення Реєстру платіжної інфраструктури.

78.2. Національний банк України здійснює внесення до Реєстру відомостей щодо:

- 1) постачальників платіжних послуг, які отримали ліцензію відповідно до цього Закону;
- 2) малих платіжних установ;
- 3) державних органів та органів місцевого самоврядування, які в межах компетенції надають одну або більше платіжних послуг;
- 4) постачальників нефінансових платіжних послуг;
- 5) постачальників обмежених платіжних послуг;
- 6) комерційних агентів, які залучаються постачальниками платіжних послуг для надання платіжних послуг;
- 7) внутрішньодержавної платіжної системи та міжнародної платіжної системи, оператором якої є резидент;
- 8) міжнародної платіжної системи, оператором якої є нерезидент;

- 9) учасників внутрішньодержавної платіжної системи та міжнародної платіжної системи;
- 10) операторів послуг платіжної інфраструктури;
- 11) філій іноземних платіжних установ;
- 12) фінансових установ, що мають право на надання платіжних послуг;
- 13) інших юридичних осіб, визначених Національним банком України.

78.3. Особи, відомості щодо яких не внесені до Реєстру, не мають права надавати послуги, передбачені цим Законом.

78.4. Порядок ведення Реєстру, перелік відомостей, які вносяться до Реєстру, порядок внесення відомостей до Реєстру та виключення відомостей з нього встановлюється цим Законом та нормативно-правовими актами Національного банку України.

78.5. Національний банк України зобов'язаний забезпечувати вільний надійний безперервний цілодобовий доступ до Реєстру в режимі реального часу.

78.6. Національний банк України зобов'язаний забезпечувати своєчасне внесення та оновлення відомостей у Реєстрі, та несе відповідальність за достовірність та актуальність інформації в Реєстрі.

Стаття 79. Нагляд за діяльністю учасників платіжного ринку

79.1. Національний банк України здійснює нагляд за діяльністю учасників платіжного ринку з метою забезпечення дотримання учасниками платіжного ринку вимог, на підставі яких вони набули право надавати платіжні послуги.

79.2. Об'єктами нагляду Національного банку України є постачальники платіжних послуг, їх філії та комерційні агенти, постачальники обмежених платіжних послуг, треті особи, які залучаються постачальниками платіжних послуг для здійснення окремих операційних функцій, оператори платіжних систем, оператори послуг платіжної інфраструктури, акредитовані філії іноземних фінансових установ та інші юридичні та фізичні особи у частині дотримання вимог цього Закону щодо здійснення діяльності з надання платіжних послуг.

79.3. Для цілей здійснення пруденційного нагляду, Національний банк України має право встановлювати нормативи (пруденційні нормативи), що є обов'язковими для дотримання постачальниками платіжних послуг, а також визначати методики розрахунку пруденційних нормативів.

79.4. Якщо інше не передбачено законодавством, перелік пруденційних нормативів має встановлюватись щодо кожної категорії постачальників платіжних послуг, перелік яких наведений у статті 10 цього Закону.

79.5. Постачальники платіжних послуг зобов'язані в порядку, встановленому Національним банком України, на регулярній основі подавати Національному банку України

розрахунок показників, що підтверджують виконання встановлених пруденційних нормативів.

79.6. При здійсненні нагляду, Національний банк України має право вимагати від постачальників платіжних послуг, їх керівників, комерційних агентів та інших осіб, що є об'єктом нагляду Національного банку України, усунення порушень законодавства, яке регулює діяльність на платіжному ринку, виконання нормативно-правових актів Національного банку України та здійснення додаткових дій для уникнення або подолання небажаних наслідків, що можуть поставити під загрозу безпеку коштів, що надаються користувачами для цілей здійснення платіжних операцій.

79.7. Національний банк України здійснює нагляд за діяльністю постачальників платіжних послуг у формі інспекційних перевірок та безвиїзного нагляду.

79.8. Національний банк України у межах безвиїзного нагляду має право письмово вимагати від об'єкту наглядової діяльності Національного банку України копії документів, а також письмові пояснення з питань його діяльності.

79.9. Об'єкт наглядової діяльності Національного банку України зобов'язаний надавати на письмову вимогу Національного банку України відповідну інформацію та копії документів.

79.10. Національний банк України під час здійснення наглядової діяльності співпрацює з органами державної влади України, центральними банками та іншими регуляторними органами іноземних держав, міжнародними організаціями, учасниками платіжних ринків іноземних держав. Співпраця відбувається на підставі укладених договорів, меморандумів чи в інших формах.

79.11. Для виконання покладених цим Законом наглядових функцій, Національний банк України має право отримувати на безоплатній основі інформацію від державних органів України та об'єктів нагляду.

79.12. Зазначені особи зобов'язані надати Національному банку України інформацію протягом 5 робочих днів з дня отримання запиту Національного банку України про надання інформації.

79.13. Нагляд за діяльністю банків та фінансових установ, що мають право на надання платіжних послуг, здійснюється відповідно до законів України та нормативно-правових актів Національного банку України.

Стаття 80. Оверсайт платіжної інфраструктури

80.1. Національний банк України здійснює оверсайт платіжної інфраструктури (далі - оверсайт) у частині функціонування платіжної інфраструктури в Україні відповідно до цього Закону, Закону України "Про Національний банк України" та нормативно-правових актів Національного банку України.

80.2. Національний банк України здійснює оверсайт з метою надійного та ефективного функціонування платіжної інфраструктури з урахуванням ризик-орієнтованого підходу.

80.3. Об'єктами оверсайта платіжної інфраструктури (далі – об'єкти оверсайта) є постачальники платіжних послуг та інші особи, відомості щодо яких внесені до Реєстру, або які надали до Національного банку України документи для включення до Реєстру.

80.4. Національний банк України має право визначати важливість об'єктів оверсайта на підставі критеріїв важливості, установлених ним, а також встановлювати вимоги до таких об'єктів. Критеріями визначення важливості об'єктів оверсайта є обсяги операцій та/або види послуг, які ними надаються.

80.5. Національний банк має право встановлювати такі категорії важливості платіжних систем: системно важливі та важливі платіжні системи, а також вимоги до таких систем.

80.6. Національний банк України здійснює моніторинг об'єктів оверсайта та має право встановлювати системи показників для моніторингу важливих об'єктів оверсайта.

80.7. Національний банк України здійснює оцінювання об'єктів оверсайта на відповідність вимогам законодавства України та міжнародним стандартам оверсайта для мінімізації ризиків, які властиві платіжним системам та діяльності з надання платіжних послуг. За результатами оцінювання, Національний банк України може надавати рекомендації об'єктам оверсайта.

80.8. Порядок здійснення оверсайта за платіжною інфраструктурою та платіжними інструментами визначається нормативно-правовими актами Національного банку України.

80.9. Об'єктам оверсайта забороняється здійснювати ризикову діяльність, пов'язану з наданням платіжних послуг. Перелік ознак, наявність яких є підставою для висновку Національного банку України про провадження об'єктами оверсайта ризикової діяльності, пов'язаної з наданням платіжних послуг, визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України.

80.10. Національний банк України має право безоплатно отримувати від об'єктів оверсайта інформацію з питань функціонування платіжної інфраструктури та використання платіжних інструментів.

80.11. Національний банк України має право проводити виїзний моніторинг (перевірки) та безвиїзний моніторинг об'єктів оверсайта відповідно до порядку, що встановлюється нормативно-правовими актами Національного банку України у межах, визначених цим Законом.

80.12. Національний банк України має право вимагати від об'єктів оверсайта усунення порушень законодавства України, що регулює діяльність на платіжному ринку, а також застосовувати до них заходи впливу, передбачені цим Законом.

80.13. Національний банк України для здійснення оверсайта співпрацює з органами державної влади України, центральними банками інших держав та міжнародними організаціями. Для виконання покладених цим Законом функцій Національний банк України має право отримувати на безоплатній основі інформацію від державних органів України, банків, філій іноземних банків, фінансових установ, інших юридичних осіб.

80.14. Державні органи України, банки, філії іноземних банків, фінансові установи, інші юридичні особи зобов'язані надати Національному банку України інформацію протягом 5 робочих днів з дня отримання запиту Національного банку України про надання інформації.

Стаття 81. Проведення інспекційних перевірок

81.1. Національний банк України в межах своєї компетенції здійснює перевірки постачальників платіжних послуг (крім банків) / їх філій з метою здійснення нагляду, який передбачений цим Законом, та забезпечення дотримання вимог цього Закону, нормативно-правових актів Національного банку України.

81.2. Перевірки банків здійснюються в порядку, що встановлюється законами та нормативно-правовими актами Національного банку України, що регулюють діяльність банків.

81.3. Порядок та періодичність проведення інспекційних перевірок встановлюється нормативно-правовими актами Національного банку України, залежно від виду платіжних послуг, які надаються, та видів діяльності, що здійснюються постачальником платіжних послуг.

81.4. Уповноважені особи Національного банку України, що проводять інспекційну перевірку, мають право отримувати від постачальників платіжних послуг будь-яку інформацію, документи, письмові пояснення з питань діяльності з надання платіжних послуг, а також вилучати копії документів, що свідчать про порушення законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України.

81.5. Постачальник платіжних послуг, що є об'єктом інспекційної перевірки, зобов'язаний:

- 1) забезпечити уповноваженим особам Національного банку України доступ у робочий час до всіх своїх приміщень та забезпечити умови для проведення інспекційної перевірки;
- 2) надати доступ до інформаційних систем, які використовуються для надання платіжних послуг;
- 3) безоплатно надавати за запит уповноважених осіб Національного банку України будь-яку інформацію, документи, письмові пояснення з питань своєї діяльності;
- 4) виконувати інші вимоги відповідно до нормативно-правових актів Національного банку України.

81.6. Національний банк України має право здійснювати перевірки інших осіб, що охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України згідно з цим Законом, з метою дотримання ними законодавства, що регулює діяльність на платіжному ринку.

До таких осіб належать:

- 1) постачальники обмежених платіжних послуг;

2) комерційні агенти;

3) треті особи, залучені постачальниками платіжних послуг для виконання окремих операційних функцій;

4) інші особи, визначені Національним банком України.

81.7. Об'єктом перевірки Національного банку України може також бути також особа, щодо якої є достовірна інформація про здійснення такою особою діяльності з надання платіжних послуг, обмежених платіжних послуг або здійснення діяльності з електронними грошима без ліцензії та/або реєстрації, що вимагається згідно з цим Законом.

Стаття 82. Заходи впливу

82.1. У разі порушення об'єктом нагляду та/або оверсайта вимог законодавства, що регулює діяльність на платіжному ринку, та у разі здійснення ними ризикової діяльності, Національний банк України адекватно вчиненому порушенню має право застосувати до таких об'єктів заходи впливу, до яких належать:

1) письмове застереження;

2) накладення штрафів, передбачених нормативно-правовими актами Національного банку України у розмірі від трьох до десяти тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян;

3) тимчасова, до усунення порушення, заборона на надання однієї або більше послуг;

4) тимчасова, до усунення порушення, заборона на надання платіжних послуг через агентів;

5) тимчасове, до усунення порушення, відсторонення посадової особи від посади;

6) тимчасова, до усунення порушення, заборона використання власником істотної участі у постачальнику платіжних послуг права голосу (тимчасова заборона права голосу);

7) тимчасове, до усунення порушення, призупинення дії ліцензії, виданої відповідно до цього Закону;

8) відкликання ліцензії, виданої відповідно до цього Закону, та/або виключення з Реєстру;

82.2. Порядок та критерії застосування заходів впливу, встановлених цією статтею, визначається нормативно-правовими актами Національного банку України.

82.3. Розмір штрафів, що застосовуються відповідно до цієї статті, встановлюється нормативно-правовими актами Національного банку України.

82.4. Заходи впливу, встановлені цією статтею, можуть бути застосовані Національним банком України протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення.

82.5. Рішення Національного банку України про застосування заходу впливу у вигляді накладення штрафу є виконавчим документом та набирає законної сили з дня його прийняття. У разі невиконання такого рішення, воно передається Національним банком України до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

Стаття 83. Розгляд звернень користувачів платіжних послуг

83.1. Національний банк України організовує розгляд звернень користувачів платіжних послуг-фізичних осіб з приводу виконання норм цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України, що регулюють діяльність на платіжному ринку в порядку, визначеному Законом України «Про звернення громадян».

83.2. Розгляд звернень користувачів платіжних послуг - юридичних осіб відбувається в порядку, аналогічному розгляду звернень користувачів платіжних послуг - фізичних осіб.

83.3. Положення цієї статті не обмежують право користувача на звернення до суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів в порядку, передбаченому законодавством, незалежно від подачі користувачем скарги до Національного банку України або надання ним висновку відповідно до цієї статті.

РОЗДІЛ VII ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Стаття 84. Відповідальність постачальників платіжних послуг при здійсненні платіжних операцій

84.1. Постачальники платіжних послуг несуть відповідальність перед користувачами за виконання платіжних операцій відповідно до цього Закону та умов укладених між ними договорів.

84.2. У разі виконання помилкової, неналежної, неавторизованої платіжної операції або здійснення платіжної операції із порушенням встановлених цим Законом строків, постачальники платіжних послуг - порушники несуть відповідальність, визначену цим Законом.

84.3. Користувачі мають право на відшкодування в судовому порядку шкоди, що заподіяна постачальником платіжних послуг - порушником в результаті помилкової, неналежної, неавторизованої платіжної операції або здійснення платіжної операції із порушенням встановлених цим Законом строків.

84.4. Постачальник платіжних послуг, у разі здійснення помилкової, неналежної, неавторизованої платіжної операції або виконання платіжної операції з порушенням встановлених цим Законом строків, зобов'язаний на запит користувача, якого він обслуговує, невідкладно вжити заходів в отриманні усієї інформації про платіжну операцію та надати її користувачу без стягнення плати.

84.5. Обов'язок доказування щодо належного виконання платіжної операції покладається на постачальника платіжних послуг.

84.6. Постачальники платіжних послуг несуть відповідальність перед користувачами за платіжними операціями, здійсненими ними із порушенням встановлених цим Законом строків, у разі:

- порушення постачальником платіжних послуг платника строку виконання платіжної операції;
- порушення постачальником платіжних послуг отримувача строку зарахування коштів за платіжною операцією на рахунок отримувача / виплати готівкою та їх доступності;
- порушення постачальником платіжних послуг отримувача строку повернення коштів у разі неможливості встановлення належного отримувача / у разі неявки отримувача готівкового переказу.

У разі виконання вищезазначених платіжних операцій, постачальник платіжних послуг зобов'язаний сплатити користувачу пеню у розмірі 0,1 відсотка від суми простроченого платежу за кожний день прострочення, що не може перевищувати 10 відсотків суми платіжної операції, якщо інший розмір пені не обумовлений договором між ними.

84.7. Постачальники платіжних послуг несуть відповідальність перед користувачами за помилковими платіжними операціями, в тому числі:

- за здійснення помилкової платіжної операції на рахунок неналежного отримувача;
- за здійснення помилкової платіжної операції з рахунку неналежного платника;
- за здійснення платіжної операції з рахунку платника без законних підстав або внаслідок інших помилок постачальника платіжних послуг.

84.8. У разі здійснення помилкової платіжної операції на рахунок неналежного отримувача, постачальник платіжних послуг – порушник зобов'язаний негайно після виявлення помилки переказати за рахунок власних коштів суму платіжної операції отримувачу, а також сплатити йому пеню в розмірі 0,1 відсотка від суми простроченого платежу за кожний день прострочення, починаючи від дати завершення помилкової платіжної операції, яка не може перевищувати 10 відсотків від суми платіжної операції.

Одночасно постачальник платіжних послуг – порушник після виявлення помилки зобов'язаний негайно повідомити неналежного отримувача про здійснення помилкової платіжної операції і про необхідність ініціювання ним платіжної операції на еквівалентну суму коштів цьому постачальнику платіжних послуг протягом трьох робочих днів від дати надходження такого повідомлення.

При надходженні коштів від неналежного отримувача, постачальник платіжних послуг – порушник залишає їх у власному розпорядженні. При цьому, у разі порушення неналежним отримувачем зазначеного триденного строку, постачальник платіжних послуг має право вимагати від неналежного отримувача сплати пені в розмірі 0,1 відсотка від суми

простроченого платежу за кожний день починаючи від дати завершення помилкової платіжної операції до дня повернення коштів включно, яка не може перевищувати 10 відсотків від суми платіжної операції.

При ненадходженні коштів від неналежного отримувача, постачальник платіжних послуг має право на їх відшкодування в установленому законом судовому порядку.

84.9. У разі здійснення помилкової платіжної операції з рахунку неналежного платника, постачальник платіжних послуг-порушник зобов'язаний негайно після виявлення помилки (або після отримання повідомлення неналежного платника, в залежності що відбувається раніше) переказати за рахунок власних коштів суму платіжної операції на рахунок неналежного платника, а також сплатити йому пеню у розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України за кожний день, починаючи від дня списання з рахунку коштів за помилковою платіжною операцією до дня повернення коштів на рахунок неналежного платника. Постачальник платіжних послуг-порушник зобов'язаний відшкодувати неналежному платнику суму утриманої/сплаченої неналежним платником комісії за здійснену помилкову платіжну операцію, за наявності такої комісії.

84.10. У разі здійснення платіжної операції з рахунку платника без законних підстав, за ініціативою неналежного стягувача або внаслідок інших помилок з вини постачальника платіжних послуг, повернення платником суми такої платіжної операції здійснюється у встановленому законом судовому порядку. При цьому, постачальник платіжних послуг, що списав кошти з рахунку платника без законних підстав, за ініціативою неналежного стягувача або внаслідок інших помилок зобов'язаний сплатити платнику пеню у розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України за кожний день, починаючи від дня списання коштів з рахунку до дня повернення коштів на рахунок платника. Постачальник платіжних послуг-порушник зобов'язаний відшкодувати платнику суму утриманої/сплаченої платником комісії за здійснену помилкову платіжну операцію, за наявності такої комісії.

84.11. Постачальник платіжних послуг-порушник зобов'язаний сприяти платнику у поверненні коштів за помилковою платіжною операцією шляхом надання на письмовий запит платника доступної йому інформації щодо такої операції, в тому числі отриманої від постачальника платіжних послуг, що обслуговує неналежного отримувача.

84.12. Постачальники платіжних послуг несуть відповідальність перед користувачами за неналежними платіжними операціями. У разі здійснення неналежної платіжної операції, повернення платником суми такої платіжної операції здійснюється у встановленому судовому порядку. При цьому, постачальник платіжних послуг-порушник повинен сприяти платнику у поверненні коштів за неналежною платіжною операцією шляхом надання доступної йому інформації щодо такої операції, в тому числі отриманої на його запит від постачальника платіжних послуг, що обслуговує неналежного отримувача.

84.13. Для встановлення правомірності платіжної операції, в разі опротестування неналежної платіжної операції платником та / або на вимогу постачальника платіжних послуг платника, постачальник платіжних послуг, що обслуговує неналежного отримувача, має право заблокувати кошти на рахунку неналежного отримувача на строк до 30 календарних днів.

В разі згоди неналежного отримувача на поверненні коштів, постачальник платіжних послуг розблоковує кошти на рахунку неналежного отримувача та повертає їх неналежному платнику на підставі наданої неналежним отримувачем платіжної інструкції.

В разі відмови неналежного отримувача у поверненні коштів на вимогу постачальника платіжних послуг, списання коштів з рахунку неналежного отримувача здійснюється у встановленому судовому порядку.

Положення цього пункту не застосовуються, якщо у постачальника платіжних послуг є обґрунтовані підстави вважати, що неналежна платіжна операція є наслідком неправомірних дій з боку платника, та цей постачальник платіжних послуг повідомив про такі неправомірні дії відповідні правоохоронні органи у порядку, передбаченому законодавством.

84.14. Постачальники платіжних послуг, що обслуговують платника, несуть відповідальність перед платниками за неавторизованими платіжними операціями. У разі здійснення неавторизованої платіжної операції, постачальник платіжних послуг-порушник зобов'язаний негайно після виявлення помилки (або після отримання повідомлення платника, в залежності від того, яка подія відбувається раніше) повернути за рахунок власних коштів суму неавторизованої платіжної операції на рахунок платника, а також сплатити платнику пеню у розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України за кожний день, починаючи від дня списання коштів за неавторизованою платіжною операцією з рахунку платника до дня повернення коштів на рахунок платника. Постачальник платіжних послуг-порушник зобов'язаний відшкодувати неналежному платнику суму утриманої/сплаченої неналежним платником комісії за здійснену неавторизовану платіжну операцію, за наявності такої комісії. Це положення не застосовуються, якщо у постачальника платіжних послуг є обґрунтовані підстави вважати, що неавторизована платіжна операція є наслідком неправомірних дій з боку платника, та цей постачальник платіжних послуг повідомив про такі неправомірні дії відповідні правоохоронні органи у порядку, передбаченому законодавством.

Одночасно постачальник платіжних послуг-порушник зобов'язаний після виявлення помилки негайно повідомити неналежного отримувача про здійснення неавторизованої платіжної операції і про необхідність ініціювання ним платіжної операції на еквівалентну суму коштів цьому постачальнику платіжних послуг протягом трьох робочих днів від дати надходження такого повідомлення.

При надходженні коштів від неналежного отримувача, постачальник платіжних послуг-порушник залишає їх у власному розпорядженні. При цьому, у разі порушення неналежним отримувачем зазначеного триденного строку, постачальник платіжних послуг має право вимагати від неналежного отримувача сплати пені в розмірі 0,1 відсотка від суми простроченого платежу за кожний день починаючи від дати завершення неавторизованої платіжної операції до дня повернення коштів включно, яка не може перевищувати 10 відсотків від суми платіжної операції.

При ненадходженні коштів від неналежного отримувача, постачальник платіжних послуг має право на їх відшкодування в установленому законом судовому порядку.

84.15. Постачальники платіжних послуг не мають права виконувати платіжну операцію після відкликання платіжної інструкції її ініціатором.

Якщо всупереч наданого ініціатором розпорядження про відкликання платіжної інструкції сума платіжної операції була списана з рахунку платника та переказана отримувачу, постачальник платіжних послуг платника зобов'язаний негайно після виявлення помилки (або після отримання повідомлення платника, в залежності від того, яка подія відбувається раніше) повернути за рахунок власних коштів суму платіжної операції на рахунок платника, а також сплатити платнику пеню у розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України

за кожний день, починаючи від дня списання коштів за платіжною операцією з рахунку платника до дня повернення коштів на рахунок платника.

Одночасно постачальник платіжних послуг платника після виявлення помилки зобов'язаний негайно повідомити неналежного отримувача про здійснення помилкової платіжної операції і про необхідність ініціювання ним платіжної операції на еквівалентну суму коштів цьому постачальнику платіжних послуг протягом трьох робочих днів від дати надходження такого повідомлення.

При надходженні коштів від неналежного отримувача, постачальник платіжних послуг платника залишає їх у власному розпорядженні. При цьому, у разі порушення неналежним отримувачем зазначеного триденного строку, постачальник платіжних послуг платника має право вимагати від неналежного отримувача сплати пені в розмірі 0,1 відсотка від суми простроченого платежу за кожний день починаючи від дати завершення помилкової платіжної операції до дня повернення коштів включно, яка не може перевищувати 10 відсотків від суми платіжної операції.

При ненадходженні коштів від неналежного отримувача, постачальник платіжних послуг платника має право на їх відшкодування в установленому законом судовому порядку.

84.16. У випадку порушення постачальником платіжних послуг отримувача строків надання (або у випадку ненадання) до постачальника платіжних послуг платника платіжної інструкції при ініціюванні дебетового переказу, постачальник платіжних послуг отримувача має сплатити отримувачу штраф у розмірі 1 відсотка від зазначеної у платіжній інструкції суми, а також негайно повторно направити платіжну інструкцію до постачальника платіжних послуг платника.

84.17. У випадку невиконання / неналежного виконання платіжної операції з вини постачальника послуг з ініціювання платіжної операції, цей постачальник послуг з ініціювання платіжної операції зобов'язаний відшкодувати постачальнику платіжних послуг з обслуговування рахунку на вимогу останнього усі понесені збитки та суми, відшкодовані користувачам. При цьому, постачальник платіжних послуг з обслуговування рахунку несе передбачену цим законом відповідальність перед користувачами за невиконання / неналежне виконання платіжних операцій, ініційованих через постачальника платіжних послуг з ініціювання платіжної операції.

84.18. Постачальник платіжних послуг отримувача зобов'язаний відшкодувати постачальнику платіжних послуг платника заподіяну шкоду внаслідок не застосування посиленої автентифікації у випадках, коли її застосування вимагається відповідно до цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України.

84.19. Постачальники платіжних послуг несуть відповідальність перед користувачами за дію / бездіяльність своїх працівників, залучених комерційних агентів та постачальників платіжних послуг – посередників, в тому числі за невиконання / неналежне виконання платіжних операцій та / або за заподіяну шкоду.

84.20. Постачальники платіжних послуг несуть передбачену законодавством відповідальність за недотримання встановлених вимог щодо отримання, обробки та захисту персональних даних користувачів під час надання платіжних послуг.

Стаття 85. Відповідальність платників при здійсненні платіжних операцій

85.1. Платник несе відповідальність перед постачальником платіжних послуг, що його обслуговує, відповідно до умов укладеного між ними договору.

85.2. Платник несе відповідальність за відповідність інформації, зазначеної ним в платіжній інструкції, суті платіжної операції. Платник має відшкодувати постачальнику платіжних послуг шкоду, заподіяну внаслідок такої невідповідності інформації.

85.3. Платник зобов'язаний відшкодувати шкоду, заподіяну постачальнику платіжних послуг, що його обслуговує, внаслідок недотримання цим платником вимог щодо захисту інформації і проведенням незаконних операцій з компонентами платіжної інфраструктури (в тому числі платіжними інструментами, обладнанням, програмним забезпеченням тощо). При цьому, постачальник платіжних послуг, що обслуговує платника, звільняється від відповідальності перед платником за проведення платіжних операцій.

85.4. Платник зобов'язаний негайно після того, як така інформація стала йому відома, повідомити постачальника платіжних послуг у визначеному договором порядку про факт здійснення з його рахунку неналежної або неавторизованої платіжної операції, для отримання відшкодування за такою операцією.

Платник має право вимагати відшкодування коштів за неналежною або неавторизованою платіжною операцією лише за умови своєчасного повідомлення постачальника платіжних послуг, але у будь-якому випадку в строк не пізніше 90 календарних днів від дати списання коштів за такою операцією з його рахунку.

Зазначені в цьому пункті строки не застосовуються, якщо постачальник платіжних послуг не дотримався свого обов'язку щодо інформування платника про здійснені платіжні операції згідно з вимогами цього закону.

85.5. Платник зобов'язаний негайно після того, як така інформація стала йому відома, повідомити емітента у спосіб та каналами зв'язку, передбаченими договором між емітентом та платником, про факт втрати платіжного інструмента з метою запобігання здійсненню неавторизованих / неналежних платіжних операцій з використанням втраченого платіжного інструмента. До моменту повідомлення емітента, ризик збитків від здійснення неналежних платіжних операцій та відповідальність за них покладається на платника; з моменту повідомлення емітента, ризик збитків від здійснення неавторизованих / неналежних платіжних операцій та відповідальність покладається на емітента.

Під втратою платіжного інструмента розуміється неможливість здійснення платником контролю (володіння) за платіжним інструментом, неправомірне заволодіння та/або використання платіжного інструмента чи його реквізитів.

85.6. Платник зобов'язаний негайно після того, як така інформація стала йому відома, повідомити постачальника платіжних послуг у спосіб та каналами зв'язку, передбаченими договором, про факт втрати персоналізованих облікових даних з метою запобігання здійсненню неналежних платіжних операцій. До моменту повідомлення постачальника платіжних послуг, ризик збитків від здійснення неналежних платіжних операцій та відповідальність за них покладається на платника; з моменту повідомлення постачальника

платіжних послуг, ризик збитків від здійснення неналежних платіжних операцій та відповідальність покладається на постачальника платіжних послуг.

Під втратою персоналізованих облікових даних розуміється неможливість здійснення платником контролю (володіння) за персоналізованими обліковими даними, неправомірне заволодіння та/або використання персоналізованих облікових даних / їх компонентів.

Стаття 86. Відповідальність отримувачів при здійсненні платіжних операцій

86.1. Неналежний отримувач, протягом трьох робочих днів від дати надходження повідомлення постачальника платіжних послуг про здійснення помилкової, неналежної або неавторизованої платіжної операції, зобов'язаний ініціювати платіжну операцію на еквівалентну суму коштів на користь такого постачальника платіжних послуг.

У разі порушення зазначеного строку, неналежний отримувач зобов'язаний повернути суму помилкової, неналежної або неавторизованої платіжної операції, а також сплатити постачальнику платіжних послуг пеню в розмірі 0,1 відсотка від цієї суми за кожний день, починаючи від дати завершення такої платіжної операції до дня повернення коштів включно, яка не може перевищувати 10 відсотків від суми платіжної операції.

Спори між постачальником платіжних послуг та неналежним отримувачем щодо помилкової, неналежної або неавторизованої платіжної операції розглядаються у встановленому законом судовому порядку.

86.2. Отримувач зобов'язаний відшкодувати постачальнику платіжних послуг заподіяну шкоду внаслідок не застосування посиленої клієнтської автентифікації у випадках, коли її застосування вимагається відповідно законодавства або умов договору із постачальником платіжних послуг.

Стаття 87. Відповідальність емітентів та еквайрів в платіжних системах

87.1. Для встановлення правомірності платіжної операції еквайр, за результатами моніторингу або в разі опротестування платіжної операції користувачем, емітентом або оператором платіжної системи, має право призупинити завершення платіжної операції на час, передбачений правилами відповідної платіжної системи, але не більше ніж на 30 календарних днів.

У разі правомірності платіжної операції, еквайр зобов'язаний завершити платіжну операцію та сплатити отримувачу пеню у розмірі 0,1 відсотка від суми платіжної операції за кожний день такого призупинення, яка не може перевищувати 10 відсотків від суми платіжної операції.

87.2. На час встановлення ініціатора та правомірності платіжної операції, але не більше ніж впродовж 30 календарних днів, емітент має право не повертати на рахунок неналежного платника суму попередньо списаної неналежної платіжної операції.

Стаття 88. Відповідальність стягувачів при здійсненні платіжних операцій

88.1. Відповідальність стягувачів при здійсненні платіжних операцій визначається законами України, що регулюють діяльність таких осіб.

88.2. Відповідальність за обґрунтованість примусового стягнення покладається на стягувача. Стягувач має відшкодувати платнику шкоду, заподіяну внаслідок необґрунтованого примусового списання.

Стаття 89. Відповідальність при використанні унікального ідентифікатора

89.1. Платіжна операція вважається виконаною належним чином постачальником платіжних послуг, якщо вона виконана на користь отримувача відповідно до унікального ідентифікатора, зазначеного ініціатором в платіжній інструкції.

89.2. Постачальник платіжних послуг не несе відповідальності перед користувачами за невиконання або неналежне виконання платіжної операції, якщо наданий ініціатором унікальний ідентифікатор є невірним.

89.3. В разі виконання платіжної операції відповідно до невірного унікального ідентифікатора, постачальник платіжних послуг платника та постачальник платіжних послуг отримувача повинні співпрацювати з платником та вжити розумних заходів з повернення платнику відповідної суми платіжної операції.

Якщо повернення суми платіжної операції відповідно до цього пункту неможливе, постачальник платіжних послуг платника зобов'язаний на письмовий запит платника надати йому усю доступну інформацію щодо виконання платіжної операції, яка може бути потрібна платнику для повернення суми платіжної операції в судовому порядку.

Стаття 90. Відповідальність агентів, третіх осіб

90.1. Постачальники платіжних послуг зобов'язані забезпечити дотримання комерційними агентами та третіми особами, яким передано виконання окремих операційних функцій, вимог цього Закону та нормативно-правових актів Національного банку України.

90.2. Постачальники платіжних послуг, які для надання платіжних послуг залучили комерційних агентів та третіх осіб, яким передано виконання окремих операційних функцій, несуть відповідальність перед користувачами за діяльність цих осіб, пов'язану з наданням платіжних послуг, відповідно до цього Закону.

Стаття 91. Право регресу

91.1. Якщо у невиконанні або неналежному виконанні платіжної операції винними є інші особи, ніж постачальник платіжних послуг, що обслуговує користувача (в тому числі залучені постачальником платіжних послуг інші постачальники платіжних послуг - посередники або комерційні агенти), такі особи повинні відшкодувати на вимогу постачальника платіжних послуг усі сплачені ним на користь користувачів суми коштів та заподіяну йому шкоду.

91.2. Спори між постачальником платіжних послуг та залученими ним для здійснення платіжних операцій особами розглядаються у встановленому законом судовому порядку.

Стаття 92. Відповідальність Національного банку України

92.1. Шкода, заподіяна юридичним і фізичним особам неправомірними діями Національного банку України при здійсненні ним наглядової діяльності відповідно до цього Закону, підлягає відшкодуванню в повному обсязі за рахунок держави відповідно до чинного законодавства.

92.2. Національний банк України не несе відповідальності за шкоду, заподіяну юридичним і фізичним особам у зв'язку з виконанням його наглядових функцій відповідно до цього Закону, якщо Національний банк України, його посадові особи та інші працівники діяли на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені цим Законом та іншими законами України.

Стаття 93. Оскарження рішень Національного банку України

93.1. Учасники платіжного ринку або інші особи, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку України відповідно до цього Закону, мають право оскаржити в суді в установленому законодавством порядку рішення, дії або бездіяльність Національного банку України чи його посадових осіб.

РОЗДІЛ VIII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через сім місяців з дня набрання ним чинності, крім:

- Глави 4 Розділу IV, яка набирає чинності через 36 місяців з дня введення в дію цього Закону («Відкритий банкінг»);
- статті 68, яка набирає чинності через 12 місяців з дня введення в дію цього Закону (застосування посиленої автентифікації);
- пункту 66.2 статті 66, який набирає чинності через 12 місяців з дня введення в дію цього Закону (повідомлення Національного банку України про істотні операційні інциденти, кіберінциденти та інциденти безпеки при виконанні платіжних операцій);
- *перелік буде розширений*

2. Визнати таким, що втратив чинність з дня введення в дію цього Закону:

- Закон України "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні" (Відомості Верховної Ради України, [□] р., N [□].

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

- у Законі України "Про Національний банк України" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., N 29, ст. 238 із наступними змінами);
- у Законі України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., N 1, ст. 1 із наступними змінами);
- *перелік буде розширений*

4. До приведення у відповідність із цим Законом, закони та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить йому.

5. Національному банку України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

- привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом та забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для його реалізації, у тому числі щодо [□], [□], [□].

**Голова
Верховної Ради України**